

A Győri Nemzeti Hírlap

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

A Kolozsvárnál megvert román csapatokat a Maros vonalánál üldözik honvédeink

XXX-ik számú magyar hadijelentés. MTI. A honvédezerkar főnöke közli: A mezőhegyes—kolozsvári határszakaszon mentén több román előretörést a határon túlra visszavertünk. A Kolozsvártól délre Tordán át előretört csapataink megvert román erők üldözése közben elérték a Maros vonalát. A Székelyföld peremén a tulerejű orosz és román kötelékekkel vívott harcok változatlan hevességgel folynak. A Keleti és az Északkeleti Kárpátok előterében több ellenséges felderítő vállalkozást vertünk vissza. A szeptember 2-től 9-ig terjedő időben nagyobb ellenséges légi kötelékek terrortámadásokat intéztek Budapest és számos tiszamenti és tiszántúli városunk ellen. 17 ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Kiegészítés a XXX-as számú hadijelentéshez. MTI. Hírhíres katonai helyről közlik: Románia pénteken hadiállapotban levőnek nyilvánította magát Magyarországgal szemben. E lépését azzal indokolja, hogy Magyarország eddig semmi kezdeményező lépést nem tett az árulás béréként Romániának ajándékozott Észak-Erdély önkéntes feladására. sőt bejelentette, hogy határait védeni fogja. Ez az indoklás mindennél ékezőbb bizonyítja, hogy a két ország közül melyik a támadó fél. Románia árulása után azonnal megtette az intézkedéseket Észak-Erdély megszerzésére. A határaink mentén felvonult román erők több helyen megkísérelték a határ átlépését, e betöréseket azonban határvédő csapataink részben feltartóztatták, részben a határon túlra dobták vissza a támadókat. A bécsi döntéskor kijelölt határvonal a legnagyobb erdélyi városhoz, Kolozsvárhoz olyan közel húzódik, hogy e város az ellenség legközelebbi megmozdulása esetén is veszélyes helyzetbe kerül.

Kolozsvár e veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében mint ismeretes, csapataink az e határszakaszon felvonult tulsúlyban lévő román erőköt megsemmisítették és arcvonalukat a középső Marosig előretolva Kolozsvárnak közvetlen veszélyeztetettségét elhárították. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy ezek az előretolt csapataink kizárólag merev védelemre fognak szorítkozni.

Erdélyi határaink mentén jelenleg a legsúlyosabb harcok a háromszéki medencében fejlődtek ki. Ezek ma is változatlan hevességgel tartanak és számolni lehet azzal, hogy az ellenséges

nyomás itt még fokozódni fog. A német csapatokkal együtt harcoló székely nemzetőr és határőrszakszervezetek hősiességének köszönhető eddig is, hogy a román—országi erők e területen még csak néhány magyar községet tudtak birtokukba venni. Az elmúlt napokban a gyergyói medencében hirtelen előretört orosz erők

már Gyergyószentmiklóst is fenyegették, azonban csapataink azóta ezeket is a határra szorították vissza.

Torna-Vatrától északra az egész magyar határ mentén a magyar és német csapatok mindenütt a Kárpátok előterében állanak, tehát határainkon kívül harcolnak.

Szétvert angolszász támadásokról számol be a német jelentés

Berlin, szeptember 9. NTI. A német főparancsnoksága közli: Észak-Franciaországban meghegyesült a Brest-Boulogne és Dunkirchen tengeri erődök ellen intézett ellenséges előretörések. Le Havre erőd körzetében az elmúlt napon 29 ellenséges páncélos és 12 páncélos felderítő kocsit löttünk ki. Flandriában utóvéd csapataink továbbra is kemény elhárító harcokban állnak az előretörő ellenséggel.

Az ellenségnek az antwerpeni hídfőállásból észak felé indított támadásait szétvertük.

Ellenséges hídfőket Hasseltől északnyugatra ellentámadásban összeszűkítettünk. Az ellenség ott különösen súlyos veszteségeket szenvedett és 21 páncélos veszített. Lüttich fellegvárát és a Metzől északnyugatra lévő térségben heves harcok folynak. Az előretörő ellenséges csapatok ellen ellentámadásokat indítottunk. Besancon mellett és tovább keletre a Doubs mentén Dél- és Délnyugat-Franciaországból visszavont kötelékeink harcban állnak a dél felől támadó ellenséggel, amely nagy erővel megkísérli, hogy áttörjön a burgundi kapuhoz. Az adriai partvidéken a harcok, amelyek átmenetileg vesztek hevesebbé váltak, a nap folyamán ismét elkeseredettebbé váltak, csapataink azonban súlyos harcokban szétverték az ellenséget valamennyi támadását, bár ezeket helyenként hatszor is megismételték.

Egy betörési helyet ellentámadással összecsúszkítottunk. Visszafoglalt vonalaink előtt az ismételt

rohamozó ellenség nagy veszteségek között elakadt.

A székely kiszögelyésnél Délkelet-Erdélyben elhárítottuk az ellenség számos heves támadását. Német és magyar kötelékek ellentámadásai az ellenfelte több helyen visszavetették.

A légifegyvernem kötelékei a román térségben eredményesen támadták az ellenséges utánpótló forgalmat. Az Erdős Kárpátok északi szegélyén és a Narev alsó folyásánál hadosztályaink szívós ellenállásán meghegyesült az ellenség megújuló támadásai. A keleti arcvonal többi részéről nem jelentenek nagyobb harci cselekményeket. Észak-amerikai bombázó kötelékek terrortámadásokat intéztek délnyugatnémetországi helységek ellen. Főleg Karlsruhe, Mainz, Mannheim és Ludwigshafen városokban keletkeztek károk és embervesztések. 22 ellenséges repülőgépet lelőttünk Brit repülőgépek egy köteléke az éj folyamán bombákat dobott Nürnbergre.

Új német hadosztályok indultak a harctérre

Berlin, szeptember 9. NTI. Az újonnan felállított német hadosztályokat, melyek mindenütt a birodalomban az utolsó kiképzési szakaszon is átestek, már útbá indították a harctérre. Az önkéntesekből összeállított különleges „páncélos rém” szakaszokkal látták el őket. Ezek a szakaszok a legkorszerűbb közelharci eszközökkel vannak felszerelve a páncélosok leküzdésére.

Táviratok

MTI JELENTI: A m. kir. minisztérium dr. vitéz Kolozsvári Borcsa Mihály államtitkár, országgyűlési képviselőt saját kérelmére a sajtóval kapcsolatos ügyek, a MTI, a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt., valamint a könyvkiadással összefüggő kérdések magyar királyi kormánybiztosi tisztje alól felmentette és helyébe dr. Hlatky Endre ny. főispánt a sajtóval kapcsolatos ügyek, a MTI, a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt., valamint a könyvkiadással összefüggő kérdések m. kir. kormánybiztosává kinevezte és ugyanakkor a nemzetvédelmi propaganda szolgálat irányításával is megbízta. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére dr. Hlatky Endrét miniszterelnökségi államtitkárrá kinevezte.

AZ ANGOL hírszolgálat szófiai jelentése szerint Kimon Georgiev, volt miniszterelnök vezetésével új bolgár kormány alakult.

LONDONBOL érkezett jelentések szerint Románia hadiállapotban levőnek tekinti magát Magyarországgal.

A KÉPVISELŐHÁZ véderő bizottsága szombaton délelőtt Takách-Tolvay elnökelete alatt ülést tartott. A bizottság ülésén Csataj Lajos honvédelmi miniszter tájékoztatta a bizottság tagjait a helyzetről.

A BOLGAR RADIO pénteken este közölte, hogy a szovjet csapatok pénteken reggeltől ellenállás nélkül vonulnak be Bulgáriába.

AZ ANGOL-AMERIKAI hadseregek igen messzire jutottak utánpótlási támaszpontjaiktól és a német csapatok abban a helyzetben lesznek, hogy a védelmet megszervezzék — írják a londoni lapok.

A KORMÁNYZÓ szeptember 9-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Horváth Béla államtitkár címmel felruházott belügyminisztériumi miniszteri osztályfőnököt államtitkárrá kinevezte.

A német hős és a magyar háló

Ráckeve község légterében vívott légharcban az ellenség lelőtte Kristóf Rudolf törzsőrmester, bécsi születésű német pilótát. A községi elöljáróságon azonnal megjelent Budaváry István vendéglős, aki nem is tartozik a tiszta magyar Ráckeve vagyosabbjai közé. Arra kérte az elöljáróságot, hogy a lelőtt német hőst saját halottjának tekinthesse és saját költségén eltemethesse. Budaváry István az engedélyt megkapta és félezerpengős költséggel nagyon szép temetést rendezett a hős német pilótának. Az egész község részt vett a temetésen, kifejezve háláját és kegyeletét a magyar földet védő harcban hősi halált halt német bajtárs iránt. Győr sem fog megelégedezni az értünk hősi halált halt magyar és német pilótákról. Emlékük megörökítésére, mint első adományt öriz a Győri Nemzeti Hírlap. A győri művészek már tervezik az emlékművet, melyet a béke megkötése után reméljük, hamarosan fel is fogunk állítani. A hősök szelleme neveli hősi tettekre az utódokat.

„Központi fűtés legyen és egy gyermek lehet“

Törvények és rendeletek egész sora, de meg a munkáltatók nagy részének szociális érzelme biztosítja a munkavállalók jogait és gondoskodik helyzetük minél könnyebbé tételéről, viszont a kötelezettségek pontos teljesítését is előírják. Adódnak azonban fonák esetek, amikor a munkáltatók irányító, kezdeményező, feltételeket megállapító jogkörét is a munkavállaló akarja átvenni.

Példa erre egy kis mindenesleány Tápiószeléről, aki már unja az ózondús levegőt, a pacsirta kora reggeli riadóját, a golyák sűrű berepülését az uradalmi cselédek lakásai ablakán át, a falusi legények szép tevését, táncba hívását vasárnap délutánonként a nagy korcsmában, meg aztán hajának két ágba fonását is, — és Pestre. Budára kívánczik, de szigorú feltételekkel, irván egyik fővárosi lap szerdai számában közzétett apróhirdetésében:

„Jömegjelenésű, 20 éves vidéki leány elmenne mindenes szobalánynak Pestre, vagy Budára 3 szobás közp. fűt. lakásba, előkelő, jó, fiatal házaspárhoz. 1 gyerek nem számít.“

Tehát a „kis mindenes“, nem akarja összekormányozni a kezét sem a takaréktüzhelynél, sem a kandallóknál begyújtáskor és tüzelésztétel közben, az idegei sem bírnak meg többet „egy gyermeknél“, meg aztán csak „előkelő“ és fiatal házaspár lehet“, akiket megtisztelni hajlandó munkavállalásával, felcserélve Tápiószelét Pesttel, vagy Budával... (Porond).

— Legfeljebb egy hét szabadságot kaphatnak a bombakárosult honvédek. Azok a honvédek, akik hadművelleti területen teljesítenek szolgálatot, bombakárosultsági szabadságra csak akkor tarthatnak igényt, ha feleségük, gyermekük, velük együtt élő eltartott szülőjük, testvérük, vagy unokatestvérük életét veszítette, vagy pedig oly súlyos anyagi kárt szenvedtek, hogy nem tudják fenntartani magukat. A bombakárosodást a szabadságolando legközelebbi hozzátartozójának kell igazolnia a helybeli állomásparancsnokságnál, állománytestparancsnokságnál, vagy csendőrpárcsnokságnál.

Erdély felé tekint minden magyar szem

Erdély felé tekintünk és a többi hadi. hír úgy eltörpül most az erdélyi hírek mellett, hogy sokszor nem is figyelünk fel rá. Nem azt mondjuk, hogy nem figyeljük és nem csodáljuk a német hadsereg roppant erőfeszítését messze nyugaton, hol a rettenő erővel előretörő amerikai hadseregekkel vívják harcukat a német bajtársak és a német vezérkarnak szinte csodákat kell művelnie, hogy a szétszilalt arcvonalat rendbe tudja hozni.

A világtörténelem egyik legnagyobb hadászati kérdését oldják meg a német felső vezetés intézői, ha a nyugati harceleket ütőképes fronttá tudják összekovácsolni.

A keletit sikerült. Maga a német jelentés mondta, hogy

volt egy hónap most a nyár elején, mikor nem volt front keleten,

mikor az előretörő bolsevista hadseregek mögött száz kilométerekre maradtak a német alakulatok és úgy kellett nekik nyugat felé átverekedni magukat a bolsevista hadakon át.

Nem volt front sok száz kilométeren. A páncélos seregek Németország teste felé törtek már előre.

A páncéloscsordák már Berlint kiáltották részeg diadalmamorrall.

A német hadvezetés csodát csinált keleten. Megállította a rohamot és felépítette keménynek és ellenállónak a keleti frontot.

Ez a feladat most nyugaton. Nagy feladat, tudjuk, sokszor szívdobogva mérgeztük a térképen: merre törnek már előre az amerikai hadseregek! De bízunk a német vezetésben, bízunk a totális mozgósításban.

Bízunk abban, hogy valahol majd megveti a lábát az új német hadsereg és ott megtorpan az ellenség, mely hamarosan arcába kapja az új fegyverek halálos forrását, vagy fagyosságát.

Míg bizakodva nézzük a németek nyugati harcát, szemünk és szívünk, lelkünk Erdély felé fordul. Az áruló oláhok beengedték a vörös csapatokat Székelyföldre. Az oláhok nem erősítették meg a Déli Kárpátok szorosait, hágóit és míg büszkén és boldogan olvassuk, hogy hős honvédek és német bajtársaik verik az oláht, elverték már Kolozsvár tájékáról és nyomják, irtják, verik a benyomult bolsevistákat is, aggódva tekintünk a Déli Kárpátok szorosa felé. Szinte sürgetni, siettetni szeretnénk a nehéz terepen hősi lendülettel előretörő honvédeket, hogy

gyorsan-gyorsan Brassóba, Szebenbe, Temesvárra és Aradra és gyorsan fel a Déli Kárpátokra, míg az oroszok be nem özönlnek a nyitott kapukon, a Maros áldott völgyébe.

Az aggódókat megnyugtadjuk, a Kárpátokat megvédi a honvédség és a német bajtárs. A székelyekért és a Déli Kárpátok tövén nagy tömegben lakó szászokért együtt nyomulunk délnek. Romániából pedig német csapatok húzódnak fel a Déli Kárpátok szorosaiba és minden bizonytalanságot elűzve Bulgáriából is kemény és érintetlen német egységek.

Amíg lessük, várjuk a helyneveket, várjuk a híreket, valami bizonyosat, hogy a Déli Kárpátok szorosaiban már szuronyt ékeztetve áll az őrség, nyugodtan bízhatunk a honvédség vezérkarban és a német vezetésben. Amit mi laikus szemmel sürgősnek és fontosnak látunk,

Azt ők, a hadászat mesterei bizonyosan tudják és minden eszközzel meg is oldják.

Erdély felé dobog a szívünk, Erdélyt féltjük, Erdélyt akarjuk. Amit a bécsi döntés nem adott meg, amiről akkor magasabb érdekből, a bolsevizmus elleni összefogás, a romániai bő élelemtartalékok és a román olaj miatt a bécsi döntés idején egyelőre le kellett mondanunk,

Délerdélyt talán a román árulás árán adja vissza nekünk az Isten, aki sokszor mér csapást az egyénre és a nemzetre is, hogy azután felemelje és százaszorosán kárpótolja, ha a csapás alatt nagy tudott lenni.

Erdélyre tekintünk, Erdélyért ver a szívünk. És ha kell, az öreg tüzharcos is fegyvert fog a vállára venni és elme gyünk mindnyájan, de Erdélyt nem adjuk, Erdély a miénk!

p—j—

GYÖNYÖRŰ ELŐVIRÁGOK, MŰVÉSZI ÖSSZEÁLLÍTÁSBAN

S t i x m é t ő i

Győr, Deák utca 6. sz. — Telefon: 364

— A király futára. Szombaton került bemutatásra ez a művészi film. A régi napolyi élet elevenedik fel előttünk és látjuk a hagyományos angol politikának önző és kétszínű játékeit. A film főszerepét Armondo Falconi és Andrea Checchi játsszák. A művészi zenei aláfestés, a történeti hűség és tökéletes korrajz teszi még élvezetesebbé az előadást. Az Erzsébet játsza. (g—p—)

Alfa és Omega

Uram, a Kezdet és a Vég Te voltál és leszel majd idöllen idökbén. S ha összedölné valamennyi oltár marad még, hol imádjalak, böven.

A tavaszt is Te adtad, madáréncék, szin, illat dús kelyhét és áldtalak. Hát most, most miért is ne dicsérlek, ha összeomlanak sivár falak?

Kalászkok lágy aranyzuhutagából Te szögtél fényet terhes jöniust. és áldott legyen a Te Akarásod, ha szüretünkön bíbor vér a must.

Uram, a Kezdet és a Vég Te voltál és leszel tán már holnap. Rajtad áll. Ha összedől, — hát összedől az oltár és áldott legyen szolgád a Halál. E. E.

FIGYELEM!

Kitünően étkezhet a „Teleki“ étkezdében Teleki-u. 21. sz. alatt

Abonenseket elfogadunk!

Fásítási verseny a Kisalföldön

A Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara határfásítási versenyt hirdet, melynek időtartama 5—10 év volna. A versenyt bárhol a Kamara működési területén lehet beállítani. A versenyben részt vehetnek magánosok és közületek. A jelentkezettek munkája 5 éven át, évenként kerül elbírálásra. Fásításra kerülnek: községi belterületek (utcák, üres telkek, víz- és agyaggödrök) községi kultúrterületek (dűlölutak, anyaggödrök, vízmedrek és kopár területek).

A versenyben résztvevők kötelezik magukat, hogy az e célra alakított bizottság: községi mezőgazdasági elnök, gazdasági előjáró, járási m. kir. gazdasági felügyelő, kamarai kiküldött és a m. kir. erdőfelügyelőség kiküldöttje által javasolt és megállapított fanemekből végzik a telepítést, a bizottság által előírt munkaménst és gondozás mellett. A telepítésbe a levették is bevonhatók. A Kamarának hogy hol, milyen és mennyi fát telepítettek a bizottság határozata alapján.

Minden év végén a vármegyei mezőgazdasági bizottsági ülésen hirdeti ki a bírálóbizottság az eredményeket. A végleges elbírálásra az 5. év végén kerülne sor, amikor a bizottság a végleges bírálati döntést hozza meg. A közületek és egyének külön elbírálás alá esnek és pedig: magánosoknál: I. díj: kamarai oklevél és 500 F. II. díj: kamarai oklevél és 300 P. III. díj: kamarai oklevél és 100 P. — Közületeknél: I. díj: kamarai oklevél és 500 P. II. díj: kamarai oklevél és 300 P. III. díj: kamarai oklevél és 100 P. Jelentkezési határidő 1944 október 1. Felhívjuk a jelentkezők figyelmét, hogy a határidőt feltétlenül tartsák be. Későbbi jelentkezéseket nem áll módunkban figyelembe venni.

Győrváros nagyéremű közönségének szives tudomására hozom, hogy

üveges és képkerepező

üzleteimet

megnyitottam

Király utca 1 szám alatt.

A közönség szives pártfogását kérve maradok,

hazafias tisztelettel

Szabó Sándor
üveges mester.

A falu szíve a sebesült és beteg honvédekért

Az alábbiakban közöljük a legutóbb érkezett adományokat. Gyönyörű áldozatkészség nyilvánul meg minden faluban. A nyulak több mint háromszáz liter bora mellett a kis Pinyéd 100 cigarettája a szorgos falusi háziasszonyok által sült finom sütemények, tömege. Tét tiz mázsá lisztje és minden azt bizonyítja, hogy Győr megyében nagyon szeretik hős honvédeiket. Az újabb adományok az alábbiak:

Kishajcs: 231 kg. liszt, 359 tojás, 2 kg. szalonna, 37 kg. mák, 3 kg. dió, 7 drb. baromfi, 23 kg. gyümölcs, 235 kg. burgonya, 80,5 kg. bab, 9 l. bor, 2 kg. cukor, 6 csomag kávé, 1 kg. dara, 4 csomag dohány, 220 drb. cigaretta.

Abda: 1 hizott liba, 2 hizott kacsa, 43 drb. baromfi, 462 kg. liszt, 1060 drb. tojás, 50 kg. paradicsom, 80 kg. paprika, 200 kg. gyümölcs, 3 kg. kenyér, 17 drb. kalács, 9 kuglóf, 26 doboz sütemény, 17 kg. mák, 9 kg. cukor, 6 kg. bab, 46 l. bor, 1 l. pálinka, 6 üveg befőtt és lekvár, 6 kg. zsír, 6 kg. szalonna, 1 csomag sült hús, 4 csomag kávé, 1 kg. dara, 420 drb. cigaretta, 2 liter tej.

Nyul: 5 csirke, 660 kg. liszt, 297 kg. bab, 235 kg. gyümölcs, 1155 drb. tojás, 4 kg. dió, 37 kg. mák, 26 doboz tészta, 1 üveg méz, 3 kg. vágott borsó, 1 kirántott csirke, 3 kg. zsír, 18 kg. füstölt hús és szalonna, 215 drb. cigaretta, 7 csomag dohány, 365 liter bor és több kisebb adomány.

Pinyéd: 107 kg. liszt, 5,5 kg. dara, 16,4 kg. mák, 22 kg. bab, 309 drb. tojás, 86 kg. gyümölcs, 2 kg. cukor, 18 liter bor, 13 drb. csirke, 2 l. lekvár, 9 kg. keksz, 75 g. dohány, 100 drb. Szimfónia,

fél kg. füstölt szalonna, 1 drb. sonka, kalács, sütemény, pogácsa.

Böres: 450 kg. liszt, 65 baromfi, 1230 drb. tojás, 31 kg. sütemény, 46 l. bor, 8 és fél kg. szalonna, 380. drb. cigaretta, fél kg. mák, 2 kg. cukor, 388 kg. burgonya, 7 dl. rum, 56 kg. gyümölcs, 1 kenyér, 1 kg. méz, lekvár, zsír, dohány, bab.

Szemere: 96 kg. liszt, (a még ezen felül adott 4 zsák lisztet Szemere felsüti), 27 kg. tojás, 32 kg. gyümölcs, 57 drb. sült csirke, 70 kg. mákos kalács, 25 kg. mákos kifli, 15 kg. üreskalács, 28 kg. sütemény, 10 kg. sós kuglóf, 15 csomag dohány, 310 drb. Szimfónia, 3 drb. szivar, 2 doboz cigaretta-hüvely. A Győri Székeskáptalan Szentpál pusztai gazdasága, a cselédek adománya: 136 kg. liszt, 5 kg. zsír az uradalomtól.

Tét: 1029 kg. liszt, 327 kg. bab, 55 kg. mák, 12 kg. dió, 14 kg. füstölt hús és szalonna, 8 kg. tészta, 18,5 kg. zsír, 5 kg. burgonya, 1580 drb. tojás, 20 csomag dohány, 6 drb. szivar, 173 drb. cigaretta, 2 csomag szárított tészta, 2 üveg sóborszesz, kis hordó bor, 7 üveg bor, 1 üveg pálinka, 5 kg. gyümölcs, 2 üveg rum, 5 doboz sajt, 2 csomag paprika, 2 csomag kávé, 2 csomag búríz, 1 csomag lencse, 1 kg. cukor, 1 csomag vágott borsó, 1 kg. dara, 1 csomag fokhagyma, 1 drb. konzerv, 1 láda alma.

Töltéstava: 553 drb. tojás, 23 drb. csirke, 59 kg. mák, 380 kg. liszt, 56 kg. bab, 10 l. bor, 1 drb. sült liba, 3 üveg méz, 2 kosár paradicsom, sütemény, dinnye, zsír, szalonna, kevés cukor, burgonya, vaj, füstölt hús.

Isten fizesse meg jószágukat.

menyiségű tűzifát előteremtse. Ha nem lesz vagón a Bakonyból csetleg vásárolható fának ideszállítására, akkor székely kalácsa módján mozgósítani kell az összes lovasfuvarokat, úgy a hivatásos fuvarosok, mint a magáncégek fuvarjait, tisztességes, de nem uzsora fuvardíjért ki kell rendelni a falusi fuvarokat is és a Nagy-Duna menti erdőkből és a Bakonyból lovasfuvarral kell fát hozni Győrbe.

Ha ez sem lenne elég, akkor tog csak sor kerülne az útmenti fákra és a ligetek fáinak ritkítására. Egy kicsit fájdalmas dolog ez, tudjuk, de a kivágott fa helyébe újat kell ültetni. A fa gyorsan nő.

Reméljük, ha a telet kihúzzuk, hogy ne fagyoskodjék senki.

Ludtollas irások

Jószási Purgly Zsiga bá', a tekintetes nemes vármegye nagy mókacsinálója, aki a bundás juhászt a győri gőzfürdőbe rendelte jelentéstételre

Néhai való jószási Purgly Zsigmond bőnyi földbirtokos, aki is rokonságban volt a Főméltóságú Kormányzó Ur hitvesével, lévén az Purgly-leány, az aradmegyei Purglyak nemzetségéből, — nagy mókacsináló ur volt. Kortársai: a zombori Lippayak, büki Godák, Kégliek, Békeffyék, báró Bothmek nemcsak részesei, de gyakorta szenvedő alanyai is voltak úri csintevéseinek. Ezeket már régebben tollhegyre vettem. Gyűjteményemből azonban kimaradt a tekintetes úr juhászának az esete, no meg az sem feledésbe való, hogy a százon felüli kilókat magára szedett jószási Purgly Zsigmond, a tekintetes, nemes Győr vármegyének a legnagyobb evője volt, aki kenterbe verte Győr szabad királyi város erőbajnokait, akiket közelebbről idéztem emlékeztetbe.

A tekintetes úr gyakorta bekocsizott Bőnyről Győrbe egy-egy görbenapra, amelyből negyvennyolcórás is lett. A Vigadóbéli „Megyeasztalnál” kezdődött a vigasztétel, aztán folytatódott a Hungáriában, a Kisfaludyban s végül kikötöttek az Elitében, ahonnan aztán már csak a gőzfürdőbe lehetett elkövetkezni.

Egyik ilyen Győrbe való beszűrődésekor, a tekintetes úr délután kiűzent a juhászának Bőnyre, hogy másnap korán reggel jöjjön be Győrbe és jelentkezék nála — a gőzfürdőben.

a jövő télen már nem lesz háborús akadály annak, hogy Erdély fáját vonatok hozzák. A közönséget felhívta a kormány a tüzelővel való észszerű takarékosagra. Húzódjunk össze, vigyázzon a hatóság, hogy senki ne dushálhasson tüzelőben akkor, mikor a másoknak a kevés sincs még meg.

Fűtsünk egy szobát. Ha ezt a parancsot mindenki megtartja, akkor fog kerülni tüzelő mindenkinél és a tüzhelyek sem állnak majd hidegen. A háziasszonyoktól igen sok függ. Takarékoskodjunk a tüzelővel és ha sor kerülne rá, ne sajnáljuk a parkok fáit sem, mert az első az,

Takarékoskodjunk a tüzelővel

A kormány, tekintettel a szállítási nehézségekre, megengedte, hogy a községek, városok, ahol nincs elegendő téli tüzelő, kivághassák az útmenti fákat és megritkíthassák a ligetek, parkok faállományát.

Mikor ezt a közönség olvasta — vagy aki most olvassa először — bizonyára felsóhajtott, hogy baj, ez bizony baj. De nézzük csak, talán nem is olyan komoly ez a baj.

Mi a helyzet a fával? Magyarországon rengeteg tűzifa van. Erdély, a Keleti-Kárpátok vidéke sok erdőt nevel. Az oláh rablógazdálkodás mellett is annyi fa maradt Erdélyben, hogy évekig nem lenne fainység Magyarországon — ha a volna ott nem volna. Rengeteg fát termeltünk ki Erdély északi részének felszabadulása óta. Polgári és katonai munkások ezrei dolgoztak a fakitermelésen, tehát van fa. De most komoly idők járnak keleten és délen is. A rántóró oláh és bolsevista seregek ellen rohamoz a honvéd. Mindenki megértheti, hogy most első a csapataink utánpótlása, tehát a tehervagónok erre kellene. Mindaddig, míg határainkat ellenség fenyegeti, nagyon nehéz lesz a veszélyeztetett vidékekről, a harcátér mögöttes területeiről fát szállítani. Nagyon helyes tehát a kormányintézkedés, hogy ott vágjunk fát, ahol van és ahol lehet.

Győr városnak nincsenek erdei. A vármegyében sincs annyi erdő, hogy elláthassa Győrt tűzifával. Különböző is a Nagy-Duna mentén és általában folyóink mentén csak fűz és nyárfa nő és a puhafából

rengeteg kellene ennek a nagy városnak egy őszre és télre is. A Bakony elég gazdag fában, de nem lehet máról holnapra tekintélyes mennyiségű fát kitermelni és különösen nem lehet vasúton ideszállítani. Mégis fel kell készülnünk arra, hogy fát teremtsünk a télre. A gázgyár kiesése miatt is több fa kell, mint eddig, tehát ki kell termelni a fákat minden sóhajtozás és szépséti kifogás nélkül.

Győr város vezetősége mindent elkövetett eddig is és el fog követni ezután is, hogy a kellő

Ujabb 6-12 személyes
teás és étkezők
kaphatók

volt ANHALZER cégnél

vállalat-vezető:

TUNNER JÁNOS

Baross-ut 5.

Csikorgó hideg lévén, a juhász földet surló bundában nyitott be a gőzfürdőbe.

A tekintetes úr társaságával együtt a gőzkamrában izzadt. Előre megbeszélés szerint a dögönyöző ember oda vezette be a juhászt. Ott aztán töviről-hegyére kikérdezte Gyuri bá' a juhászt a juhok állapotjáról. A juhásztól ömlött a verejték s nem bírta tovább a forró gőzt tíz percnél. Ott hagyta a tekintetes urat, de az utána sietett s villásreggelit hozatott neki, meg aztán egy ropogós 50 koronás bankót nyomott a markába. A juhász megnézte a nagy bankót, majd boldog mosollyal — ő is mókásan — megkérdezte: „Tekintetes úr! Holnap reggel is bejőjnek Győrbe, ide a gőzfürdőbe?...”

Purgly Zsiga bá' meggyeszte híres volt kielégíthetetlen étvágyáról is. A győrmegyei nemesi kúriák nagyszonyjai három személlyel mindig többet főztek és sütöttek, amikor vendégül várták a tekintetes urat.

Egyszer pénteki napon, éppen a bőjtös ebédnél kocogtatott be Kégl Imre barátja kúriájára. Elpanaszolta, hogy lakodalomból jön, de igen éhes.

A Kégl-család már a rakott krumplinál tartott. Szívesen kínálták. Zsiga bá' maga elé is vette a nagy tálat s beszélgetés közben mind megette a rakott krumplit. A ház asszonya hűledett. Am betopant a kis cseléd garma mákosmetélttel, amelyet hasonlóan eltüntetett Zsiga bá'. Aztán kijelentette, hogy már jöhet a fekete kávé, meg a tarokk, mellé akadtak partnerek is. Estefelé odaszólt a Nagyszonyynak: „Édes Lelkem! Megchültem. Adjatok egy kis nyers sonkát”. Néhány perc múlva ott terpeszkedett előtte egy egész elsősonka. Zsebkéssel ment neki, amelyet le sem tett addig, ameddig a csontig le nem faragta vele a nyers sonkát.

Amikor a tekintetes úr Győrbe jött, kiadós tízórás reggeli után, végig ette az egész étlapot.

Az egész vármegyét évtizedekig derűben tartó, mindig vidám és csintevésre kész jószási Purgly Zsigmond, aki soha nem volt beteg, élete végén gyomorbeteg lett s ez vitte a sírba hatvan éven felüli korában. Megsíratta a vármegye és a város úri társadalma, de megsíratta mindegyik gazdasági cselédje is a nemes, jó szívéért... (Ludtollas.)

400 vagon a magyar méhészet évi terméke

A méhek valójában csak saját magukért dolgoznak, de munkájuknak hasznát látják az emberek is, „kezelésbe veszi” a kis bogarak államait. Lakást ad számukra, gondozza őket, gyakran segít nekik, de ennek fejében alaposan meg is vámolja őket.

A méhészkedés többévezredes első nyomain Keletre és Egyiptomba vezetnek.

de ma már az egész világon rendszeresen üzik az egyre tökéletesedő méhgazdálkodást. Igen elterjedt foglalatosság a méhészkedés nálunk is. A nyilvántartások szerint napjainkban mintegy 70 ezer főre rug a magyar méhészek száma. A méhesaladók száma ugyanakkor kerek számban 700 ezerre tehető, tehát átlagot számítva 10 család jut egy méhészre. Méhészeink között egyaránt akad egyszerű napszámos, iparos, tisztviselő, általában mindenféle foglalkozású ember. A vándorméhészek rakodókaptárral dolgoznak, követik az ország virágzási időszakait.

Amelyik vándorméhesz például május elején a Délvidéken, május közepén Kecskemét táján, május végén pedig Nógrádban állítja fel kaptárait, háromszor is pergethet egymás után.

A méhészeknek mintegy 60 százaléka kaptáros helybeli méhesz, 30 százaléka vándorméhesz a régi kaszmódszerrel, pedig mintegy 10 százaléka foglalkozik.

A méz a méhek illatos, édes terméke, nemcsak páratlanul finom csemege, hanem egyben igen hasznos tápszer is. Igen bőséges inwertcukor (szőlőcukor) tartalmánál fogva betegeket és lábadozókat számára valószínűleg gyógyszer. Az ország méztermelésének mennyisége erősen függ a kedvező, vagy kedvezőtlen időjárási viszonyoktól, átlagosan 400 vagon körül mozog évenként. A magyar méz különlegesen finom zamatjánál fogva az egész világon híres. Béke-években, amellyel, hogy hazai szükségleteinket teljesen fedeztük, még exportra is jutott 100—120 vagon: Németországba, Olaszországba, Svájcba, Svédországba, Angliába, Dániába.

A méhészkedés jövedelmezőségét mutatja, hogy egy 100 családossal méhészelt békebeli átlagos hozama évenként 4—5000 pengőre rugott.

A méhészkedés fortélyainak elsajátítására a gödöllői állami méhészeti gazdaság méhészkepzőtanfolyamokat rendez. Itt képezték ki azt a 250 körzeti ellenőrt is, akiknek önzetlenül vállalt feladata, hogy a különböző ártalmas méhbetegségekkel felkutassák, a vizsgálati anyagot beküldjék a gödöllői kísérleti állomásnak s a védekezést megszervezzék.

A magyar méhészeknek mintegy 60 százaléka szerveztet, 350 egyesületbe tömörülve végzi hasznos munkáját. A magyar méhészet csúciszerve a Budapesti működő Országos Magyar Méhészeti Egyesület.

Méhészeink szorgalmas gárdája lelkes szenvedéllyel kiváló eredménnyel munkálkodik a kasok és kaptárok százezrei körül, hogy asztalunkra tehesse egyik legértékesebb és legizesebb csemegénket. Természetszerűen, józan, tisztult gondolkodású és filozófiára hajlamos emberek valamennyien, mert a kaptárok dolgos népének, nap-nap után szemük elé tárulkozó példája örök nyomol vés lelünkbe.

Telegy Lajos.

Ritkaságok és furcsaságok a mecseki madárvárta területén

Aki, a madaraat szereti, rossz ember nem lehet, mondhatjuk a költő után szabadon. Mert valóban, aki a mai nehéz napokban olyan bensőséges szeretettel tud fáradozni az apró madarak érdekében és állandó munkát vállal ezek jólétéért, az csak jószívű, nemes érzésű ember lehet, méltó az elismertetésre és megbecsülésre.

Ezek a gondolatok motoszkálnak bennem, amikor az ősi Pécs egyik legelragadóbb szépségű helyén, a mecseki autótól kezdeténél állok és harsogó madártrilázás bájos muzsikája mellett bámulom a szívetfájdítóan szép körképet, amely a várossal együtt elem szélesül.

A mandulás vén gyümölcsfáin mindenféle énekesmadarak füttyörsznek, a gyér lombok közül pedig kíváncsi fejek leskelődnek kifelé. Sárga, rikitópiros, kénsárga, szürke, barna, fekete és tarka madárfejek s a kitátott csőröcskék mögül fuvalák lágy hangja felel a sipok éles, lármájával.

A mecseki fészkekoduk százait szerető gondoskodás helyezte el a város feletti vadonban. Páldy Géza Máv. felügyelő, a Mecsek Egyesület főtitkára, a kiváló ornitológus, néhány évvel ezelőtt megalakította egyesületének madárvédő osztályát és nagy munkával és költséggel szervezte meg a gyakorlati madárvédelmet, hogy az ember, de különösen a mezőgazda és a kertész leghasznosabb ingyen segítőitársát, az énekes madarakat, minden veszedelemtől ellen megvédelmezhesse.

Elsősorban a fészkekoduk százait állította fel a város parkjaiban, a magánosok kertjeiben, a vasútállomások és órházak környékének fái és a Mecsek erdőiben.

Ezzel megvalósította a legnagyobb madárvártát Magyarországon, amelynek mintaszerű voltát a leghíresebb külföldi szakemberek is elismerték.

Páldy Géza kísérletképpen először a saját, egyholdas városbeli szőlőjében és remek parkjában létesített madárvédelmi berendezéseket. Öt tágas fészkekodut helyezt el részben fákon, részben magas vascsövek tetején. Az öt odú közül négyet hamarosan elfoglaltak az énekes madarak, az ötödik még most is lakatlan. Kis betonmedencét is készített, madáritatónak és fürdőnek.

Mert az énekes madár tisztán jószág: naponta szeret fürdeni, sőt némelyik még kétszer is fürdik napjában, mint például a fekete-rigó, amely még esőben sem mulasztja el a napi fürdését... A betonmedence szolgál itatóul is. Ez tehát a madárvédelem legfontosabb kelléke.

A kezdeti siker után sor került a

kísérleti madárvárta felállítására. A Mecsek számos helyén rövidesen 300 fészkekodut helyeztek el és ezeknek 90 százalékat rövidesen el is foglalták azok, akiknek szánták: a rovar és hernyóirtó különféle énekes madarak. Fészkekodut nagyobb számban a kozári és lápisi vadász-háznál, a csemetkertnél, a Nendtvich menedékháznál, a hegyi sétautak mentén, a Hotel Kikelet környékén és az erdőkben helyeztek el. Az odúk legnagyobb részét gyűjtőakció keretében magánosok, vagy vállalatok, vasútállomások, városok és iskolák adományozták.

A MECSEKI MADÁRVÁRTA RITKASÁGAI

Különösen kedves a madárvédőtelep a Mecsek Egyesület nagy menedékházának környékén, a Pécsbányatelep fölé merészen kiszögellő sziklaperemen. Itt ritkas erdők lepik be a sziklás, füves, vadvirágos terepet és ezen a fészkekoduk elhelyezése is nagy sikerrel járt.

Vannak a Mecseken etetők is, még pedig tíz darab, amelyekben évente összesen 600 kiló napraforgómagot helyeznek le az éhes madaraknak. Az etetést vitéz Rábay Gyula városi erdőmérnök végezteti oly módon, hogy ősszel minden erdő-örnek 70—80 kiló magot oszt ki s az örök kerületeikben lévő etetőket naponta megtöltik maggal.

Gondoskodás történt a madárvédelem legfontosabb kellékének, az itatónak minél nagyobb számban való felállításáról is. Illyent Páldy Géza kertjében is találunk, de a városban még tíz kertben van és a városi parkokban is felállítottak néhányat.

A VEREB ÉS MACSKA, KÉT ŐSI ELLENSÉG

A madárvédelmet két nehéz kérdés teszi súlyossá. Az első a veréb-kérdés. Tizenhét odulakó madarunk van, közöttük a veréb is és ez egymagában olyan erőszakos és szemtelen, hogy a többi odulakó madarat kiűldözi az odúból és maga foglalja el a helyet. Minden madárbarátnak örök kérdése a veréb-kérdés, amely rengeteg fejtörést okoz, hiába. A verebek ellen nem lehet harcolni, nem lehet tőlük megszabadulni. A másik kérdés a macskák ügye. Ezt azonban részben meg lehetett oldani azzal, hogy a fészkekodukat nem a fákra erősítették, hanem sinac, vékony, magas vascsövek végére úgy, hogy sem a macska, sem a mókus nem tud rája felmászni.

és így nem árthatnak az odúk lakóinak. Ez a rendszer Páldy talál-
mánya, éppúgy, mint az odúk tökéletes szerkezete, mindkettő az ő ne-

Pullóvert, kesztyűt olcsón Giczytől

Arpád-ut 51. Színház mellett.

véhez fűződik a szakkörökben.

A Mecsek Egyesület más vidéken is elhelyezett fészkekodukat, így Lil-lafüreden, Parádán, a Balaton mellett, a Kékesen és a Gallyatetőn, Rozsnyón, Fehérváron, Kecskeméten, Lakiteleken, Hévízen és még sok más helyen. Az odúk egy részét a megszállott erdőlyi és felvidéki városokról és vármegyékről nevezte el.

A város területén számos helyen nagy, színes táblák hívják fel a közönség figyelmét az énekes madarak hasznára és a kultúrember kötelességére, a madárvédelemre. Minden évben országos madárvédelmi összejövetelt tartanak Pécsen. Erre lejönnek az ország legszámoit-
tevébb ornitológusai, a földművelésügyi minisztérium és a Madártani Intézet kiküldöttei. Preyer György soproni, Muraközy Dezső lakiteleki, Annók Szabó F. János bugaci ornitológus, a helybeli madárvédelem gárdájának teljes létszámával együtt.

A lelkes pécsiek a hasznos madarak védelme érdekében országos előadássorozatot tartottak. Száznál több madárvédelmi előadásuk iskolákban, társaskörökben, leveleték számára, erdői tanfolyamokon, szabadegyetemen és középiskolákban folyt le, összesen több ezer hallgatóval. Az önzetlen, fárasztó munka magja nem hullott el hiába: a pécsi példa sok helyütt talált követésre.

Péchy-Horváth Rózsó.

FIGYELEM! FLECK

féregirtó és takarítási vállalat
Győr, Munkácsi-utca 1. szám

Bemutatás előtt: Az Első

A Győri Nemzeti Hírlap számolt be elsőnek arról, hogy Kerecsendi Kiss Márton 200 estét megért: Az első című darabjának megkezdte a forgatását a filmgyárban.

Mint értesülünk, a film külső és belső felvételei is elkészültek már és rövidesen Budapesten bemutatásra kerül. A film lényegesen eltér a színdarabtól, jóformán csak a mese váza maradt meg. A főszerepeket Páger Antal, Szelezky Zita, Kiss Ilonka, Rajczy Lajos, dr. Laurisin Lajos, Maklár Zoltán alakítja. A filmet, amely Cserépy László rendezésében készült s amelyhez Laurisin Lajos írt kísérőzenét, Győrött is bemutatják, valószínű októberben.

Gyorsan itt lesz a tél!

SZŐRME-szükségletének beszerzéséről, bundájának alakításáról és javításáról idejében gondoskodik. E munkákat szakszerűen, szép kivitelben vállalja **Hofer Arnold szücsmeister, Jedlik Á. u. 19.**

Von Ribbentrop fia Keleten lovagkeresztet kapott

(bmb.) Az egyik német újság „Uj lovagkeresztesek” című állandó rovatában olvassuk:

„SS-PK. — Bjelgorod térségétől északra, a K.-ba vezető vasútvonal mentén ment állásba az a páncélos zászlóalj, amelynek egyik századparancsnoka Rudolf von Ribbentrop volt. Hirtelen erős szovjet páncélos kötelékek támadták meg őket mind a két szárnyon. A parancsnoki páncélosban, osztaga élén haladó von Ribbentrop századparancsnok 40 darab T34 mintájú páncélosból álló orosz köteléket fedezett fel. A kedvező helyzetet kihasználva, habozás nélkül felvette a főlénnyben lévő ellenséggel a harcot, villámszerű harcban saját veszteség nélkül hat ellenséges páncélost lőtt ki és szétgrasztotta a szovjet köteléket. Három napra rá a szovjet újra a Ribbentrop-század szakaszán támadott. 150 szovjet páncélos egyszerűen lerohanta a gránátosok biztosító állásait és máris ott volt Ribbentropék kényszerű állása előtt. Hogy a saját erőknél lehetőséget nyújtson a harci készség felvételére, Rudolf von Ribbentrop századával az ellenség elé vetette magát. Miután bizonyos számú ellenséges páncélost sikerült elintézniük, a Ribbentrop-páncélosok egy része is találatot kapott, a többiek pedig valóságos bespékelődtek az előrenyomuló ellenséges páncélosok közé. A fiatal SS-századparancsnok erre százada maradékával — anélkül, hogy az ellenség felismerte volna — a szovjet páncéloscsordával együtt gördült a saját állások felé és hidegvérrel lödözte le egymásután a mellette haladó szovjet harcokcsikát. Német egységek aztán kemény harcban felmorzsolták ezt a szovjet páncélos-csoportot. Az 1921 május 11-én Wiesbaden városában, a mostani birodalmi külügyminiszter fiaként született Rudolf von Ribbentrop SS-főrohamvezetőnek nagy része volt ebben az eredményben. A Führer a Vaskereszt lovagkeresztjével tüntette ki.

Az ország területén bárhol kiadott új kenyérváltójegyeket el kell fogadni

A közellátási hatósághoz az utóbbi időben számos panasz érkezett, hogy a vidéken kiadott új, acélszürke színű állami kenyérváltójegyeket a budapesti vendéglátóipari üzemek nem váltják be, illetőleg azokra a budapesti pékek és üzletek kenyéret nem szolgáltatnak ki. Illetékes helyről közlik, hogy ez a fennálló rendelkezésekkel ellentétes és büntetendő kihágást képez. Az új kenyérváltójegyek kibocsátásáról szóló 112.560—1944. K. M. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdése a kenyérváltójegyek különböző színét csak azért említi, mert a Budapesten és környékén kiadott új kenyérváltójegyek piros színűek, a vidéken kiadottak pedig acélszürkék.

A beváltás szempontjából azonban a váltójegyek színe nem jön figyelembe s az új mintájú kenyérváltójegyeket, akárhol adták is ki azokat, tehát akár piros, akár acélszürke színűek, az ország egész területén bárhol be lehet váltani s azokat a vendéglátóiparosok és a ke-

nyér árusításával foglalkozó üzletek kötelesek elfogadni,

amint azt a 9.239—1941. M. E. számú rendelet 12. §-ának (2) bekezdése és a 105.800—1944. K. M. számú rendelet 3. §-a határozottan kimondja.

Ezek szerint a budapesti vendéglátóipari üzemek és a kenyér árusításával foglalkozó üzletek kötelesek elfogadni a vidéken kiadott acélszürke színű új kenyérváltójegyeket is és a vidéki vendéglátóipari üzemeknek és üzleteknek is el kell fogadniuk a Budapesten kiadott új, piros színű kenyérváltójegyet.

Ugyanezek a szabályok érvényesek az új mintájú finomlisztváltójegyre (tésztajegy)re is. (MTI.)

Patkányok kiirtását

Idomított vadász görényelmel helyben és vidéken teljes garanciával
VÁLLALOM. VIRÁG GÉZA.
Zöldfa utca 32 szám.

Csak Aszta ivóvizből készült jeget vásároljon

A városi közbiztonság gyártott jég kapható 12-5 kg-os tömbökben a közbiztonság átveve vagy házhoz szállítva.

Egész vagy féltömb vásárláshoz szükséges szelvények megválthatók az üzemi pénztárban (városháza II. em. 54.) és a jégfuvarozónál, aki telefonhívásra a fogyasztó lakásán vagy üzleti helyiségében jelentkezik. — Telefonszámok: 5-95, 12-61, 10-57, 8-27.

Hogyan került Gárdonyi (Ziegler) Géza Győrbe írónak

Irodalmunk örök büszksége: Gárdonyi Géza az írói pályára való lépése előtt, tudvalevőleg tanító volt. Az egri érseki tanítóképzőintézet elvégzése után, oklevélnek birtokában, először Karádon, aztán Devecserben, majd Sárovaron, végül Dabronyban működött. Ez utóbbi állomáson már foglalkozott ezzel a gondolattal, hogy elhagyja a szerkesztésnek nem megfelelő tanítói pályát és írónak csap fel. Pereszlényi János győri ref. lelkész, tudomást szerezvén Gárdonyi szándékáról, az általa szerkesztett „Hazánk” c. laphoz meghívta munkatársul. Nervezett lelkész, a meggyerő külsejű fiatallembert megszerette és családtagul tekintette s mint ilyennek, szállást és eltartást adott. E sorok írója, mint az idősebbik Pereszlényi-fiúnak, a joghallgató Gyulának kebelbarátja, bejárás lévén Pereszlényiékhez, e

réven megismerkedett Gárdonyi Gézával. Lelki szemei előtt ma is ott látja a soványarcú, felfelé feszült hajjú, nyurga fiatallembert a szerkesztőségi irodában, amint balkarjára vett hosszú pipaszárából a füstöt eregette s róttá hegyes betűt a „kutyanyelvekre”. Erre az időre esik a szegeci nagy árvíz elől Győrbe menekült Szávay Gyulával, a később nagy hírnévre vergődött íróval és költővel való ismeretsége is. Ez az ismeretség később benső viszonyra fejlődött a két lángegyűjű férfi között. Szávay Gyula is Pereszlényi János pártfogása mellett kezdte újságírói és költői pályáját, mint a győri jogakadémiának hallgatója. — A szerkesztői család bennfentes tagjait, a család „pater familias-a”, a mindig aranyos kedélyű főszerkesztő, gyakran maga köré gyűjtötte az újbudai Pereszlényi-kert kúriájában, mely ilyenkor hangos volt a sziporkázó, szellemes mondások özönétől. A jókedvet fokozta a zamatos „mocsai nedű”, amely a nagytiszteletű író mocsai birtokáról került a flaszkákba. A „borgondnokok” az idősebb Pereszlényi fű: a Gyula és a

„Géza-fiúnk” voltak, ők gondoskodtak arról, hogy a poharakban a nedű folytonossági hiányt ne szenvedjen. A mindig derűs hangulatot emelték a Hazánk vasárnapi mellékletének: a vicces „Skorpiónak” munkásai: Kalma István és Köncöl László, a ref. egyház kiváló tanítói: Tzomkó Mihály és Csöszre Adány, aki jóízű, mókás parasztikus párbeszédekkel, állandó hahotára tűzelték a társaságot. Ebbe a társaságba került később Szávay Gyula is, mint Pereszlényi Gyulának joghallgatótársa. Boldog idők, hova tűntetek?!

Pereszlényiektől történt eltávazása után, Gárdonyi Géza, a győri Első Takarékpénztár régi épületében vett föl hónapos szobát. Mivel vándor természetű egy helyben nem hagyta sokáig, a város területén hol itt, hol ott vett föl hónapos szobát. Az imént említett takarékpénztár épületének Baross-úti frontján látható az a művészi márványtábla, amellyel győri tisztelők örökítették meg az író győri tartózkodási helyét.

Mikor a Hazánktól megvált, először tanítóírónak csapott föl, a

Háromszáznyolcvannégy kihágás félt év alatt

A város törvényhatósági bizottsága által rendőri híráskodással megbízott tisztviselő az 1944. év első felében 384 kihágási ügyet tárgyalt. Legtöbb kihágás volt március hónapban. A kihágások száma hónapok szerint a következőleg oszlik meg: januárban 59, februárban 90, márciusban 121, áprilisban 16, májusban 42, júniusban 56.

A kihágások részletezése: Allat-egészségügyi 18, ebtartási 52, építési 10, hitelesítetlen mérőeszköz 2, ipari 138, közegészségügyi 4, közrendészeti 4, mezőgazdasági terményhamisítási 9, mezőrendőri 31, miniszteri rendelet elleni 58, piaci 55, tűzrendészeti 2, vízrendészeti 13, záróra 5, egyéb kihágások 3.

A beszédes számok bizonyossátevői annak, hogy a győri kofákat 35 esetben lebüntették ugyan piaci kihágásokért félesztendő folyamán, azonban csak kettőnél találtak hamis mérleget. A vendéglátó iparosokat is dícséret illeti, mivel csak 5 esetben fordult elő záróra túllépés. Feltűnően sok az ipari kihágások száma.

— Az állati szivburok szerepe a bőrgyártásban. A bőrgyártásban ez a bőrfajta eddig nem volt ismeretes. Első ízben Rigában nyert alkalmazást. A szarvasmarha feldolgozásánál a sziv külső felületét a szivburokot eltávolítják. Ez a bőrfajta rendkívüli szívósságánál egyébre sem alkalmas mint a bőrgyártásra. Természetesen elsősorban eme anyagot kellett úgy feldolgozni, hogy a bőrgyártás számára alkalmassá váljon. A szivburokból előállított bőr a juhbőrnél tartósabb és 1—1 bőr átlagos nagysága 50—70 négyzetcentiméter. Nagyon alkalmas cipőfelsőbőr és egyéb finombőrből készült árúk felhasználására. Eme bőryanag mindenkor nagy mennyiségben áll rendelkezésre és ezért tervbevétték a nagybani gyártásra való áttérést. Elkészítési módja Németországban újabban olyan tökéletes, hogy tetszetőség és külső tekintetében bármely finom bőrfajtával vetekszik.

Tanítóbarát c. lapjával, még családi néven: Ziegler Géza néven. A lap radikális hangjával, abban az időben nagy feltűnést keltett. Irt aztán novellákat, amelyeknek alakjait mindig tanítót tett meg. Ezeket a novellákat füzetekben bocsátotta közre. Győrről adta ki a „Szerelmes történetek”, „Rigazák”, „Furcsa históriák” köteteit. Itt szerkesztette a „Garabancsi Diák” élelappot. Alnév alatt írta a búsánan jövedelmező „Szépség titka” c. könyvét. Itt írta első szindarabját is. En mint kebelbarát, ezen írásainak korrektúrázásában állandóan segítségére voltam. Időközben megházasodott, feleségül vevén a dabronyi plébános unokahugát.

Gárdonyinak eredeti szándéka volt Győrben véglegesen letelepedni, sorsa azonban más irányban terelődött. Győrből 1910-ben Szegegre, majd Aradra megy újságírónak. Aradról Budapestre költözött. Itt a Pesti Hírlappal és a Magyar Hírlappal állott összeköttetésben. Apjától örökölt nyugtalan vére mindig tovább, tovább hajszolta. Ment, ment, mint az elhivatott, aki belső parancsnak engedelmeskedve, fut a

A háborús Japán célszerű ruházata

Japán a kimonók országa áttért a praktikus háborús öltözködésre. Az eddigi Japán utcái tarka, színpompás képet nyújtottak, az idegen szemlélő bámulva gyönyörködött az asszonyok gazdagon díszített színes kimonóiban, az ú. n. „obik”-ba, melyet harmonikusan egészített ki a hozzátartozó széles öv. Ma ezek a ruhák nincsenek többé. Helyettük a mai Japán dolgozó női társadalma az ú. n. „Mompéi”-t hordja, mely egy munkaruhához hasonló szabású és színű bő nadrág. Ezt a ruhadarabot a kimonó tetejébe húzzák, hogy a munkánál több mozgási szabadságot biztosítson, továbbá, hogy a légiriadók alkalmával a pincékben meg ne fázzanak és az oltásnál is könnyebben segédkezhessenek. A japán nők sokat emlegetett széperzéke és hiúsága a mai világban teljesen háttérbe szorult. Gyakran ez a Mompéi nem egyéb, mint apjuktól, bátyjuktól örökölt nadrágok, melyeket valamilyen övvel erősítenek derekukhoz. A felső részük amennyiben ezt a ruhadarabot nem egyszerűen a kimonó tetejébe húzzák, egyszerű bőrujjú blúz, utóbbi időben gyakran látunk nyugati mintára szabott nagyzsebes felsőrészeket. Tekintve, hogy a háborúban a női ruhaanyagok vásárlási lehetősége Japánban is korlátozott, így a régi gyönyörű selymeket igyekeznek átalakítani a háborús céloknak megfelelő munkablúzzokká. A légiriadó előírásaihoz tartozik, hogy a nadrágot bokánál össze kell tartani. A nők ezt az előírást úgy tartják be, hogy tarka szalagokat kötnek bokáikra, mellyel egyúttal a nadrág szélét is összefogják.

A férfi egyenruha, az ú. n. „Kokubin Yofuku”, egyöntetűen sötétzöld színű katonaruha és ehhez tartozó sapka, melynek formája kb. olyan, mint Németországban a munkaszolgálatosoké. 1944. év elején azonban ezt is praktikusabbá tették, amennyiben a posztósapka helyett könnyű szalmából készült sapkákat állandósítottak, melyen a cég, a hatóság, vagy a katonai ala-

kulat jelzése, melyhez az illető tartozik szintén megtalálható.

A déli népek öltözködése a nap-sugaras Tokió ruházata is hatásos volt. A katonai felszereléshez hozzátartozik egy rövid nadrág is, amelyet a trópusokon hordanak. Ha rövidujjú inget látunk, hozzátartozó rövid nadrággal, akkor biztosan feltehető, hogy viselője a Filippi szigetekre harcolt, ha pedig fehér ruhát látunk, akkor mindjárt tudhatjuk, hogy ez a japán katona Indokínából jött.

A japán öltözködés mindenképpen praktikus utakon halad. Az európai merev konvenciókat nem ismeri. Egészen társaságbeli öltözetnek számít egy vékony ing, hozzátarto-

zó rövid, vagy hosszú nadrággal. Gallért, vagy nyakkendő csak elvéve látunk. Ehelyett divatos az ú. n. „Tenegui”, egy izzadságtörő kendő, melyet az övbe dugva viselnek. A sötét, magasan záródó diáköltözetet a hozzávaló ernyősapkával már kevesen viselik, mert az egyetemi hallgatók legnagyobb része katona. A ruhákon, mint újdonság található egy kis pajzs, melyen a tulajdonos neve, címe és vérségi csoportja van feltüntetve. Nem szabad azonban a japán városok utcáinak háborús forgatagából a tengerészeti hóféhér egyenruháját sem kihagyni, mely ezt a még most is tarka, színes és megragadó képet a legharmonikusabban egészíti ki.

(TEK.)

Városok és községek önmaguk gondoskodjanak a vágásra érett és kitermelhető tűzifa előteremtéséről

A faforgalmi központ ezúton hívja fel a városok és községek előjáróságait a következő, gyorsan megszervezendő intézkedésekre:

A háborús szállítási nehézségek következtében szükségesnek mutatkozik, hogy minél korábban, még a jó időjárás kihasználásával az ellátatlan vidéki városok és községek önmaguk gondoskodjanak a területükön kitermelhető, vágásra érett fa kitermeléséről.

Az erdőfelügyelőség közbenjöttével a

városok és községek vezetői minden esetben, fasorban, facsoportban, a rétek és legelők szélén lévő faszegélyekben és minden más helyen kiválaszthatják a vágásra érett és tüzelésre felhasználható fákat és azok kitermeléséről az erdőfelügyelőség által megadott keretben gondoskodnak. Legegyszerűbb, ha részttermelésre (a gyökérfaért és galyfaért) adják ki a fakitermelést, a hasábfákat a közönség azon részének juttatják, amely hasábfában ellátatlan és eddig is ilyen

fával tüzelt, továbbá ellátják a hivatalos épületek fűtési szükségletét.

A város és községi előjáróságok gondoskodjanak arról, hogy a mezőgazdaságból nyerhető összes tüzelőanyagokat használják a lakosság köréből mindazok, akik más években is ilyen tüzelőanyaggal fűtöttek. A mezőgazdasági lakosság bőséges tüzelőanyaghoz jut az idén tengeriszárból, csutkából, nupraforgókörből, stb.

A faforgalmi központ rövidesen minden részre kiterjedő idevágó intézkedést kiad. A városok és községek addig is haladéktalanul kezdjék meg területükön a tüzelőanyagbiztosítás munkájához szükséges szervezést, elsősorban a munkáscsoportok megalakítását.

— Megfigyelések a méhek látásáról. Német botanikusoknak már régen fel tánt, hogy az élénk színű virágok aránylag milyen kis mértékben fordulnak elő, ha a külföldről nálunk meghonosított fajtákat leszámítjuk. Kevesek előtt ismeretes ugyanis az a tény, hogy a vörös szín a méhek szemében sötétszürkén látszik, bár az emberi szemmel ellentétben még az ultraviolet színekre is érzékeny. A trópusi virágok égővörös színe némely módon a méhek nem veszik és így eme virágokat nem látogatják. A természet ezért úgy segített eme bajon, hogy a kolibrít bízt meg eme növények megtermékenyítésével. Ugyanígy egyéb piros színben pompázó virágokat is olyan lepkefajták látják el, amelyeknél a piros szín iránti érzékenység kimutatható.

— Német miniszteri tanácsosok mint mozdonyvezetők. Berlinből jelentik: A birodalmi közlekedésügyi minisztérium számos magasrangú főtisztviselője a jövőben arra használja szabad vasárnapját, hogy mint mozdonyvezető és fűtő tevékenykedjék. Példájukat egész Németországban követni fogják az irodaszolgálatot teljesítő vasúti tisztviselők. Most vasárnap már számos magasrangú miniszteriális tisztviselő szerepelt mozdonyvezetőként, vagy fűtőként a vonatokon. Közöttük volt Ples miniszteri tanácsos, a minisztérium gépműszaki osztályának vezetője is. A miniszteriális főtisztviselők áldozatkészsége lehetővé teszi, hogy a belföldi szolgálatban tovább munkacserék szabaduljanak fel a harcoló arcvonal részére.

Esküvőre — Névnapi — Születésnapra

„Művészet” ajándékboltban

vásároljon **Doák u. 4.**

**Márkás kép — szobor — porcellán —
ölmkristály — kerámia — díszékszer —
zongora — harmonika — gramofon
Sport és Levelezé versenydíj tárgyak
nagy választékban.**

gyönyörű álmok felé, hogy soha sem remélt magasságok orrára érjen fel...

Budapesten, a millenáris esztendőben tűnik föl. Feleségétől elválva 1892-ben már édesanyja vezeti háztartását Pesten. Itt Feszty Árpád révén, Jókai búvós környezetébe kerül. Itt született meg a sok mókázó kedv között „Gőre Gábor bíró úr” hírhedt története. Fesztyék házában került közelebbi ismeretségbe a ház nagyműveltségű asszonyával: Jókai Rózával. Később kedvét vesztve, Pestről Egerbe, egykori diákévének színhelyére húzódott. Fent a magasban, a „Bebek bástya” szomszédságában vett egy zsellérházat, melyet egy sajátos véletlen játszott kezére. Ezt a házat nemcsak izléssel átalakította, a hozzátartozó kertet bekerítve, fával, cserjével, szőlővel ültette körül, előterében pedig virágokat ültetett. Így idők jártával valóságos kis paradicsommá várt szolta az ülmát és annak telkét.

Győrött, mint említettem, közeli baráti viszonyban élve az akkor még csak szárnyait bontogató íróval, ösztönös vágy ébredt bennem,

hogy ott lehessen tanúja és szemlélője életmódjának, ahol már a dícsőség sugaraiban fürdött. Ez 1907 augusztus 17-én történt, az Országos Dalosünnepély és az ezzel kapcsolatban tartott Dobó István-szobor felavatása alkalmával. A hosszú út fáradságainak kipihenése után, legott fölkerestem vágyaim Mekkáját: a Gárdonyi tuscilámmot. Gárdonyi maga nyitotta ki a vasrácsos ajtó kilincset s mikor meglátott karjaival átölelte, jóideig szólanul szorított keblére. Aztán karunkfogva bevezetett lakásába. Beszélgetés közben szemügyre vettem azt a tetőről világított Múzsatermet, melyről oly sokat írtak annak idején a hazai lapok. A szobákban felhalmozott műemkek, troféák és a plafonig érő könyvvállványokon elhelyezett nagyszámú könyvek és könyvtárgyak, már akkor készen állottak arra, hogy valamikor múzeumná tevődjenek össze. Szívélyes beszélgetés közt, hamar elfelt a látogatásra szánt idő. Már jól alkonyodott, mikor távozni készültem. Távozásom előtt, egy drága emléket nyújtott át: „A láthatatlan ember” c. remek törté-

neti művét díszkötésben, dedikációval ellátva. Ma is ereklyeként őrzöm és mutogatom ismerőseimnek.

Gárdonyi Géza Egerben teljesen visszavonulva élt. A városba csak nagy ritkán látogatott le, pedig mint a város díszpolgárát, mindig ünnepségekben részesítették. Jön a világháború. Ez még inkább a magánosságba hajlító úgy annyira, hogy később, történeti regényének címét saját személyére alkalmazták, így lett ő „láthatatlan ember” az irodalomban. Meghalt baráti viszonyban kevés emberrel állott; csak egyetlen egy emberrel állott éreken át bizalmas viszonyban és ez Szabolcska Mihály ref. költőpap volt, akivel 30 éven át állandó levelezésben állott. Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémának, ezenkívül pedig a legelőkelőbb fővárosi és vidéki irodalmi társaságoknak, de még ezeknek a gyűléseire sem ment el. Külföldön egyszer volt, hogy történeti regényei számára adatokat gyűjtött.

Utolsó éveit megrontották a művei kiadójával folytatott porok izgalmai. Ezek a porok vitték sirba is. Pestre utaztában meghalt, s eb-

ből a meghülésből végzetes komplikáció keletkezett, amely halálát okozta. Eger fényes temelést rendezett nagy fiának: az „Egri csillagok” írójának s még életében hangoztatott kívánsága szerint, letemelt a Bebek-bástyán helyezték nyugalomra. Hamvait egy egy nemesen egyszerű emléktörz, rajta végredeletében meghagyott címe felirással:

„Csak a test!”

A nagy álmodozó, irodalmi meteor-fényességű büszkesége, szeltemben tovább él, szíve tovább lüktet, műveiben, amelyeket ma is éppen olyan széles körben, éppen olyan szorgalmas szeretettel olvasnak, mint a nagy álmodozó életében. Alakja misztikus magasztosult, lelke pedig szállott magasra, egyre magasabbra a csillagokig. Gárdonyi Géza kiténének voltát csak sejtje a törpe epigon.

Áldva legyen a fehérmezei kis Agárd község, mely őt számunkra, magyar büszkeségünkre és dícsőségünkre küldte!

Benedek Vincz.

Nádorvárosiak figyelmébe

A sebesültek megajándékozásában Nádorváros van soron, Csütörtökön délután kettőtől hatig indulnak a cserkészek a gyűjtőkocsikkal kürtszóval sorrendben Kálvária utca, Wencesz Jenő út és Gráb-gyár környéke terepre.

Töltelkes sütemény helyett ajánlatos előlő süteményt készíteni. Válogassuk meg a gyümölcsöt, üdőtörököt ne adjunk. Ha a gyűjtést csütörtökön esős idő zavarja, vagy a nagy terep miatt nem tudnak befejezni, úgy a jelzett utcáorrendben pénteken délután folytatják.

Az oláhbecsület csak ilyen

Az országok egymásközi viszonylatában az egymáshoz küldött követek területenkivüliséget élveznek. A német követség háza például Budapesten német, Berlinben pedig a magyar követség magyar terület. A követek személye is külön jogokat élvez. Az az állam, melyben egy parányi becsület van, ha a másiknak hadat üzen, a követet és személyzetét természetesen háza engedi utazni. Oláhországtól persze ilyen elemi becsületet sem lehet várni, sőt! Mikor Oláhország szakított Németországgal, megtámadta a német követséget és megkoronázta becsületességét most azzal, hogy a német diplomatákat csak úgy mint saját volt vezérét, Antonescut kiszolgáltatja a bolsevistáknak. Az átadás megtörtént — de német részről a megtorlás sem fog elmaradni.

KIVÁNSÁG SZERINT

egyszerű, szép, vagy legdiszesebb temetést rendez. — Szállít, exhumál!

16-Sziv Temetk. Váll. Kft. Győr **13-36**
Ezt hívják: Telefon: 13-36

Számos elismerés.

A cselédek szíve

A gazdasági cselédek egyszerű, derék emberek. Nincs fényes jövedelmük, készpénzt keveset látnak. Megvan a gabonajárandóságuk, ezt fel is élük, mert a magyar gazdasági cselédeknek nem dívat az egyke. Legtöbb cseléd-családban sok a gyerek és az ilyen családok, melyeknek csak nyúgnepen mérnek húst, hiszen a faluba ritkán tudnak bejutni, sok kenyeret, tésztát fogyasztanak. Kenyér, burgonya, a saját tehenének teje, vagy a konvencióban kapott napi egy-egy két liter tej, ez a cselédeknek fő eledele. Konvenció földjükön tengerit termelnek általában, ebből hízik ki a koca, amely a zsirt és a szalonnát, húsfélét adja. Eladni a cseléd évszám alig tud valamit. Ha van sertéstartása, akkor évente pár kis malacot, ha igen jól terem a kukoricája, akkor egy-két mázsa kukoricát. A cselédasszony nem pia-cozik, nem árul. Ami kis készpénzfizetés van és az egy-két malac ára még a ruházat pótlására is éppen, hogy elég.

Mindezeket azért mondtuk el, mert a sebesülteknek faluról beérkező adományok között szerepelt a napokban a szentpáli káptalani gazdaság cselédjeinek adománya. A szentpálpusztai gazdasági cselédek közel másfél mázsa lisztet ajándékoztak a sebesült katonáknak. Erről az adományról csak a legnagyobb elismeréssel lehet megemlékezni. A szentpálpusztai gazdasági cselédek a saját szájuktól megvont lisztet beirták nevüket a háborús évek aranykönyvébe mindazokkal együtt, akik jószívvel adtak a haza kérésére a sebesült és beteg honvédeknek.

Megszigorították a beszerzési csoportok működését

A közellátásügyi miniszter a hivatalos lap mai számában megjelent rendeletével szabályozta az úgynevezett beszerzési csoportok tevékenységét. A vállalatok az alkalmazottaik ellátása céljából az árucikkeket csak alkalmazottaik, ezeknek közös háztartásban élő családtagjaik és háztartási alkalmazottaik részére oszthatják ki, a rendeletben megállapított szabályok szerint.

A vállalatok a beszerző csoport tagjairól névjegyzéket kötelesek vezetni. Árucikket kiadni csak annak szabad, aki a névjegyzékben szerepel. A névjegyzékben való felvételt az alkalmazottól megtagadni nem szabad. A névjegyzékbe az alkalmaz-

zotton kívül csak azt a családtagot és háztartási alkalmazottat szabad felvenni, aki az alkalmazott vásárlási könyvébe be van jegyezve, illetőleg, akinek könyvét külön bemutatja. A beszerző csoport tagjairól vezetett névjegyzékbe való felvételt az alkalmazott által bemutatott vásárlási könyv hátlapjára a hatósági előjegyzések rovatába fel kell jegyezni.

A jegyhez kötött árucikket a jegy bevonása ellenében a megállapított fejadagnak megfelelő mértékben szabad kiszolgáltatni. A vállalatok az árukészletekről és azok felhasználásáról kötelesek havonként kimutatást készíteni. A rendelet október elsején lép hatályba.

A honvédelmi szolgáltatás címén igénybevett állatok és fogatok térítési díjai

A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszternek, az igénybe vett lovak, öszvérek, fogatos járóművek, valamint ezeknek felszerelése ideiglenes használatáért járó térítési díjak újabb megállapításáról kiadott 33.52. számú rendeletét.

A miniszter az 1944. évi június hó 1. napjától kezdődő hatállyal a következő térítési díjakat állapította meg:

patkolt loért, vagy málhás állatért napi — — — 3.25 P
patkolatlan loért, vagy málhás állatért napi — 1.80 P
javítás nélkül használható,

egy lóra való hámszer-számért, vagy nyeregért napi — — — — — 55 P

javításra szoruló, egy lóra való hámszerszámért, v. nyeregért napi — — — 22 P

javítás nélkül használható fogatos járóműért napi — 90 P

javításra szoruló fogatos járóműért napi — — — 40 P

A térítési díj az átvétel napjától a visszaadásra kitűzött napig jár. Ebből a szempontból az első huszonnégy órán túl minden megkezdett nap egész napnak számít.

Válasz egy ismeretlen anyának, aki a nemzet számára is hasznos munkát akar kifejtetni

A laikus el sem hiszi és talán el sem tudja képzelni, mennyi kérdéssel s problémával látja el a magát megnevező, vagy névtelen levélírók hada a szerkesztőséget. Derék és nemzeti postásunk a megmondhatója milyen nehezék ezek a levelek, talán nem is a súlyuk, hanem a tartalmuk miatt. Életek, sorok nyílnak ki előttünk: tisztán, vagy tele bűnnel, megelégedettséggel, vagy panasszal, rengeteg miért-el és főként megnevezéssel. A lelkeket tárják fel, hogy orvoslást kérjenek betegségükre. Vagy fullánkjukat szórják ránk, amiért magyar és keresztény érzéssel megmondtuk az igazat. Vagy — és ez van a legkevesebb — megköszönik, hogy törődünk vele. A levelek jönnek és mennek. Napról-napra. És ebben a szoros lelki kapcsolatban néha disszonáns hangokat is fel kell fedeznünk, legelőször olyankor, amikor a „jóakaratu és jóindulatu” levélíró a névtelenség homályából lövöldözgeti felénk mérges nyilait. Legyünk őszinték, ők vannak a legtöbben. Azt is meg kell állapítanunk azonban, éppen a tárgyilagosság kedvéért, hogy nem minden névtelen levelező akar ölni, vagy fenyegetni, akad közöttük né-

hány bátorítalan, de jóember is, aki csupán „szerénységből” nem fedi fel kilétét.

Az alábbiakban is ilyenről lesz szó. Gépet írás fekszik előttünk. Az aláírás: egy dolgozni akaró magyar asszony. 34 éves, két családjára van. Névtelenül arra kér bennünket, adjunk neki olyan munkát, ahol „valami hasznos és számottevő munkát tudna vállalni”. A hasznot nem úgy értelmezi, hogy abból anyagi haszna lenne, hanem amivel a nemzet javára válhatna. Iskolai képzettség ugyan nincs, mert korán árvaságra jutott, de számolni, gépelni tud. Dolgozni is tud, hiszen már két gyermeket is felnevelt. „Minden fizetés nélkül szeretnék példával járni a könnyelmű életet élő asszonyok előtt” — írja befejező sorai-ban.

Kedves ismeretlen magyar asszony! Amikor ilyen őszintén feltárta előttünk igaz, magyar szívét, akkor szokásunktól eltérően névtelenül küldött levelére is válaszolunk. Bár szívesebben tennénk, ha tudnánk a nevét, hogy odaküldhesük a még ma is henyélők és minden áldozatos munka elől menekülők elé. De nem tette, így csak az ismeretlennek ír-

hatunk. Ma, a háború hatodik évében, amikor minden dolgos magyar munkás-kézre szüksége van a hazának, nem is olyan nehéz megjelölni az utat, amelyen haladni, munkálkodni akar. Nézzon csak maga körül, a házbán, az utcán, finom lelke rögtön megérzi, hogy lehet és tud segíteni. Közeleg a tél, kössön sebesült és beteg honvédeknek téli ruhát. Álljon be az önkéntes női mukaszervezetbe, itt tudásának és felkészültségének megfelelő beosztást kap. Ajánlja fel munkakészségét a légő szolgálatnak. Ha bírja, vállalon szerepet a vöröskeresztes testvérek önfeláldozó munkájából. Kérje felvételét valamelyik hadiüzembe. Jelentkezzék a karitatív egyesületek vezetőinél, örömmel fogadják. Ma ezer módja van az önkéntes áldozathozásnak. Mi csak néhányat hoztunk fel, ezek közül is választhat szíve szerint. De ha 15 éves fiát és 16 éves leányát keresztény és magyar szellemben neveli továbbra is, már ezzel is sokat adott a hazának. Amit ezenfelül nyújt, azt valóban a közért és a nemzet hasznára adja. Nevet, címet azért nem írt — írta nekük — mert türelemmel megvárja tanácsunkat. Mi őszintén válaszoltunk. A többi már Önön múlik. Sok sikert, kitartást és jó munkát kívánunk. (dr. g. l.)

ZOMÁNC-TÁBLÁT
Bélyegzőt
rendeljen HOSSZONAL
Győr, Baross-út 30.

— A londoni „Daily Worker”-ban a brit gyarmatügyi minisztérium egyik tisztviselője arról cikkez, hogy a világbirodalom népei vajjon szívvel-lélekkel vesznek e részt ebben a küzdelemben? Fejtegetéseiben Leonard Barnes megállapítja, hogy az korántsem áll, mivel a legtöbb gyarmaton van olyan vezető férfiú, ki nyíltan, vagy rejtetten Anglia ellen küzd. Indiában Subhas Subhas Chandra Bose, Dél és Keletafrikában pedig számos angolellenes politikus van. Általános jelenség azonban, hogy a gyarmatok nem hisznek az angol propagandának, mely szerint a németek lenének a háború okozói, tekintve, hogy mindenütt jól tudják: most Angliáért folyik a küzdelem. A gyarmatok lakossága annyit szenvedett már angol urá-lom alatt, hogy szívvel remélik az áldásos változásokat. Elmultak azok az idők, mikor a gyarmatok népei példaképnek látták az angol intézményeket. A szociális lelkiismeret felébredt a gyarmatokon is s azok most másfelé orientálódnak.

— Hatalmas kígyó hetekig aludt együtt egy négyéves gyermekkel. A Beira Baixa tartományban fekvő Hortas falucskában él Augusto des Santos feleségével és négyéves fiacskájával. A falu Lisszabon és az egész télen át hó-takaróval borított Nierra hegység kö-zött fekszik. A kisgyermek heteken keresztül minden éjjel sírva kiáltott fel ágyacskájában: „Anyuka, egy állat, egy állat!” Az anya az egész napi munká-tól fáradtan minden éjszaka ugyanazt válaszolta: „Maradj csendben, fiacskám, aludj tovább!” Annak ellenére, hogy a fiúcska testén néha szúrástól származó sebeket találtak, a szülők nem gondoltak rá, hogy fekvőhelyét átvizsgálják. A kisebb sebeket patkánymarásoknak tulajdonították. Egyszer aztán a fiúcska szüleinek ágyában aludt el. Amikor édesanyja éjfél tájban saját kis ágyába vitte át, az ágy mellett egy két méter hosszú kígyót talált. Az anya felkiáltott, mire a kígyó elmenekült. Férje utána szaladt és egy nehéz vaskalapáccsal agyonverte. A kígyónak a bú-vóhelye a lépcső alatt egy lyukban volt. Azokkal a patkányokkal táplálkozott, amelyeket a házbán talált. Az esetet az egész portugál sajtó közli.

Hírek

SEPTEMBER 10, VASÁRNAP
Róm. kat. naptár: A15. T. Mik. — Prot.
napár: A14. Erik.

Inspekciós gyógyszerárak:

Szeptember 4.—11. reggelig: Deák Ferenc gyógyszerár, Deák u. — Segítő Mária gyógyszerár, Révfalu.

— Kitüntetés. Ungerhoffer Mihály tartalékos tizedest az első osztályú tűzkercszel tüntették ki.

— Szerkesztői üzenet. A fodrászok vasárnapja. Egy munkás előfizetők a hozzánk intézett levelében arra kér felvilágosítást, miért nincsenek nyitva vasárnap délelőtt a borbélyüzletek? Arra hivatkozik, hogy mint hadiüzemű munkás egész nap dolgozik társaival együtt, egyedül a vasárnap délelőtt az, amikor haját és szakállát rendbe hozathatná. Most első a munka, írja levelében. Nem kell engedni, hogy egy-két széthúzó és kényelmes fodrászmester akarata érvényesüljön, akik a zárvaratás mellett döntöttek. Levele egy bizonyos részével a szerkesztőség is egyetért, ma valóban első helyen áll a munka. Azonban abban nincs igaza, hogy csupán néhány győri mester akarata volt a vasárnapi záróra, mert annak idején első sorban az alkalmazottak kérték ezt, másod sorban nekik is szükségük van pihenésre, lelki felüdülésre és nem utolsósorban az istenházára is. Az utóbbit pedig senki ne irigyelje tőlük. E helyett ajánlunk egy közvetített megoldást, ha más, kor nem, hát a déli szüneti órákban, vagy szombaton az esti időszakban keressék fel a borbélyokat. Ha ez az időpont nem alkalmas, vigyék kérésüket az ipartestület fodrász-szakosztálya elé, ott majd behatóan foglalkoznak vele. A vasárnapi istentiszteletet amugyis látogathatják a borbélyok a késő délutáni órákban is. Meg lehetne találni oldani a kérdést úgy, hogy beosztanak a fodrászok minden városrészben a vasárnapi nyitvatartást, mint a gyógyszerészek az éjszakai szolgálatot.

— Tábori posta. Schwartz Ferenc örv. üzen az A—806 tábori postaszámáról. Szeretettel üdvözlö az összes győri ismerőseit. Jól van és bízza bízuk abban, hogy győzelmes visszajut szereteti közé. Csupán azt kéri, hogy az itthoniak is tartsanak ki úgy, mitők a fronton. Kéri a győri közönséget, hogy küldjön neki kiolvasott lapokat. A szerkesztőség köszöni üdvözlőit és győzelmes hazatérést kíván. — Nagy Béla honvéd a D—995-ről küldi üdvözlőit Józsa Jánosnak és családjának. Sokat gondol rájuk és kéri az Istent, hogy óvja őket minden bajtól. Feleségét, Erzsikét, Zolikt, Imikét és Béluskát szeretettel csókolja. Magdus kisasszonytól kiolvasott lapokat kér. — Németh Lajos tizedes az M—896-ról üdvözlőit küldi a nádorvárosi botbalcsapatnak és sok szerencsét kíván az új szezonmegkezdésére. — Szemethy István tizedes a C—981-ről köszönti a Győri Első Taktikárpénztár igazgatóságát, alkalmazottait, csókolja feleségét, gyermekeit, szeretett édesanyját és testvéreit. Rokont, ismerőseit szeretettel üdvözlö. Sokat gondol rájuk. — Molnár Imre tizedes, Czap József, Elbert Imre és Bozsoki György örvézetők üzenik, hogy tábori postaszámuk K—760-ról, F—951-re változott. Jól vannak. Ismerőseiket, hozzátartozóikat szeretettel üdvözlö.

— Pótbefirások a győri állami népiskolákban. A kir. tanfelügyelő értesíti az érdekelteket, hogy a győri állami népiskolákban folyó hó 14., 15. és 16. napjain (csütörtök, péntek, szombat) délután 3—6 óra között fogják megtartani a pótbefirásokat.

Nagyvállalat

keres azonnali belépésre perfekt magyar
GYORS-ÉS
GÉPIRÓNÓT!

Ajánlatokat igények megjelölésével „HARISNYAGYAR” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

— A mezőgazdasági gépek és eszközök javítása. A mezőgazdasági gépek és eszközök karbantartása és megfelelő javítása minden gazda érdeke, mert a mai háborús gazdaság mellett az új gépek beszerzése rendkívül nagy nehézségekbe ütközik. Az utóbbi években vidéken sok kisebb üzem berendezkedett a mezőgazdasági eszközök és gépek javítására, hegesztésére. Többnyire azok vállalták a munkát, akik annak idején résztvettek a kamarák hegesztési tanfolyamain. Mivel egyes gazdaságokban nagyon sok gép, eszköz, ásó, villa, fogaskerék és egyéb fontos alkatrész található, a gépszínek, vagy a raktárak sarkában felhasználatlanul, hibásan, a kamarák felhívják a gazdákat, hogy elavult, hibás eszközeiket, gépeiket javíttassák ki a vidéki kisüzemekben, ahol a hegesztéshez rendelkezésre állnak a szükséges eszközök és ahol a javítást elvégzik. Ugyanakkor a kamarák felhívják az illetékes hatóságok figyelmét, hogy a vidéki kisüzemeket lássák el megfelelően a hegesztéshez szükséges anyagokkal, különösen pedig oxigénpalackokkal.

FÉRFI, NŐI

DIUVAT
ERNYŐ

nagy választékban

GICZYNÉL

Árpád út 51. Színház mellett.

— A volt esz. és kir. 26. gyalogezred Bajársi Szövetségének győri csoportja a mai súlyos időkhöz mérten szerény keretek között tartja meg ezred napját. Augusztus 10-én, vasárnap d. e. fél 12 órakor az újjáirosi templomban mond az elhunyt bajtársakért szentmisét Lukács Dezső újjáirosi plébános, az ezred volt lelkésze. A bajtársak megjelenését várják.

— Beíratások a Lósy Julia gyors és gépiíróiskolában szeptember 15-ig lesznek. Tantárgyak: gyorsírás, gépirás, kereskedelmi levelezés, könyvvitel, helyesírás, Államvizsga. Óvóhely van. Beíratkoztathat mindennap d. u. 2—6-ig. Az iskola címe: Czuczor Gergely u. 32 sz. I. emelet.

— Cipőket lopott az óvóhelyről. Károlyi György győri lakót a törvényszék egyesbírója jogerősen 3 hónapi fegháza ítélt, mert az egyik óvóhelyről 5 pár cipőt ellopt. Károlynak ezenfelül volt még 2 heti fegházbüntetése, amit annak idején felfüggesztettek. Most ezt is le kell ülnie.

— A Hungária vállalat a sebesültekért. Bibliai tanulság, hogy a bő esztendőben gondoskodik kell arról, hogy a szűk esztendőben se éhezünk. E bölcs tanulság alapján határozta el a Vöröskereszt, hogy a falvak által küldött sok-sok tojásból tekintélyes mennyiséget tartalékol, mert ha megszűnik a tyukok szorgalma, a fajú sem tud tojást küldeni. A tartaléknak szánt elcsomagolását, több ezer tojást a Hungaria cég — Holter és Németh — önzetlenül vállalta. A tartalék tojásokat a városi vágóhíd hűtőházába teszi el és a szükséglet szerint használnak fel belőle.

— Az „Ajan Suunta” c. finn lap a békekötés utáni időkkel foglalkozik s megállapítja: „Azok, kik most békéről álmodoznak a társadalom parazitái, kik se nem dolgoznak, se nem küzdenek a hazáért. Mentalitásuk nem fogja eldönteni Finnország sorsát. A haza sorsát azok döntenek el, kik népünk szabadságát s életjogát minden áldozatnál többre becsülik. Ők fogják népünknek az igazi békét meghozni. Ez a béke megéri a várást. Hogy elérjük, minden erőnket latba kell vetni, ez pedig még nem történt meg, de pótolni kell.

Új szijak, műszaki anyagok igénylése, használt

szijak beszolgáltatása

Pécsinél

Árpád-ut 50. szám.

— Szünettel a csomagforgalom egyes vármegyékben. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelkezése értelmében a csomagforgalom további intézkedésig szünettel egyrészt Abauj-Torna, Zemplén, Szabolc, Bihar, Ung, Berög, Ugocsa, Máramaros, Szatmár, Szilágy, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Kolozs, Maros-Torda, Udvarhely, Csik és Háromszék vármegye, másrészt az ország többi területe közötti kölcsönös forgalomban. A felsorolt vármegyék egymásközi viszonylatában a csomagforgalom változatlan. A korlátozás alól kivételt képeznek a katonai és polgári hatóságok, valamint a Magyar Nemzeti Bank hivatalos csomagjai, a hadiüzemek igen fontos ügyben váltott csomagjai, amelyeknél a küldés szükségességét a hadiüzemi parancsnok hivatalos bélyegzője igazolja, végül a gyógyszer és élelmiszer tartalmú csomagok.

— Városok Országos Szövetségének új hivatalos lapja van. Városi Élet címmel indult meg ez a lap, amelyben a bekezdött doroghi Farkas Ákos Budapest polgármestere írta, hangoztatva, hogy a városi szellem felülkerekedik a háborús rombolásokon és új korszak kezdődik a régi helyett. A lap további részében a városkultúra jelentőségéről, a bombázott városok közigazgatási feladatairól, a városi társadalom-szervezésről ad tanulmányokat és részletesen közli a magyar városok életében előfordult eseményeket.

Töltőtollak

szociális javításat vállaljuk!

Markas töltőtollak kaphatók.

Dobos Vilmos

Győr, Baross-út 22.

ARANYKÉRT

Péntektől—péntekig (szept. 8—15) hétköznap: fél 4, fél 6 és fél 8, vasár és ünnepnap negyed 3, 4, háromnegyed 6 és fél 8 órakor.

Kacagó versenyt rendeznek legjobb mulattatóink ötletes, fordulatos, mindvégig neveltető új vigjátékukban:

Makkhetes

Főszereplők: Mednyánszky Ági, v. Benkő Gyula, Vaszary, Maklár, Mihályi, Pethes.

— Házibetegápolónői tanfolyam kezdődik hétfőn. A kereskedelmi leányiskolában hétfőn délután 4 órakor házibetegápolónői tanfolyam kezdődik, melyet önkéntes vöröskeresztes ápolónői tanfolyam fog követni. Akik még részt akarnak venni a tanfolyamon, hétfőn a megnyitás előtt a helyszínen jelentkezhetnek.

— Rosszul lépett le a vonatról, kórházba került. Szerdán délután a budapesti vonattal Győrbe érkezett Hoffmann Károlyné pesti lakos. Vigyázatlanul lépett le a vonatról, elcsúszott és karján és lábán súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— Csirkék tömeges pusztulása Győrött. Nem kell megijedni, nem baromfi-pertis, nem. De a tömeges pusztulás valóban megtörtént a győri szemináriumi hadikórház udvarán csütörtökön délelőtt. Szörnyű volt, azaz borzalmasan gyönyörű, vagy hogy is lehet elmondani az ilyen dolgot! A falusi közönség adományából 180 csirke gyűlt már össze a szemináriumi kedves apácák gondozásait. 180 csirke már valami, ebből már lehet sok-sok sebesültnek pompás ünnepi falatokat készíteni. Vállalkozó szellemű szakácsok megköszönlte tehát késeiket és a száznolcvan csirke sorsa betelt — hogy a sebesült és beteg hölcsők is betellessenek a finom csirkehússal. Minket ki nem éhezhetnek az angolok — mondta bajuszát sodorva egy sebesült vitéz. Hát, ha a magyar falu ilyen gavallér marad, akkor jöhet a blokád, mi mégis kövérre hízlaljuk a derék bakát!

„Pajtás-szekér”

100 kg. teherbírással kapható
DOBOS VILMOS

műszaki üzletében Győr, Baross-út 22.
Ára 96 P.

— Postaügynökség Dunaszentpálon. Dunaszentpál községben ez évi szeptember hó 11-én postaügynökség nyílik meg. A postaügynökség bárhová szóló közönséges és ajánlott levélpóstaiküldeményt, továbbá belföldre szóló értéklevelet, csomagot postautalványt vesz fel, az érkezett postaküldeményeket kézbesíti, postai s pénzügyi értékpapírokat, bélyegeket árusít és mint a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatala működik. A küldemények egyenkénti értéke a 10.000 pengő nem haladhatja meg. A postaügynökség ellenőrző hivatala: Győr 2. Díjnégyszögszáma: 592. Ellenőrző száma: 6159. Kézbesítőköre: Dunaszentpál községre terjed ki. A postaügynökség a Dunaszentpál postahivatalhoz tart fenn naponta egyszer közlekedő gyalog, vagy kerékpáros járatit és rovatlasi összeköttetést.

Szombattól, az olasz filmgyártás remeke:

A király futárja

Főszereplők: Armando Falconi, Andrea Checchi, Adnana Benetti, Anneliese Uhlig, Mario Ferrari, Camillo Pilotto. Előadások kezdete: vasárnap: negyed 3, 4, háromnegyed 6 és fél 8 órakor. — Hétköznap: fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.

— Kifutott. Rácz Ernő zűs (tábori posta B-341) Signum Laudist kapott hadiszalagon kardokkal.

— Költöznek a fecskék. A nyár madara a fecske, amely tavasszal a meleg birtokba, az őz beköszöntött pedig gyűlékezéssel jelzi. Nemesak a nap-tár mutatja már a szeptembert, az őz közeledt, hanem a Balaton mentén már gyűlékeznek a fürge, villás-farku madarak, a fecskék is. A telefon és villanydrótokon százával tanáznak már, közbe-közbe búcsúpü-lésekre indulva a pompás szép ma-gyar tenger fölé, amelytől fél esztendőre búcsút vesznek a fecskék, jelöl: hogy kénytelenül közeledik az őz.

— A vármegyei kisgyűlést, melyet szombaton délelőtt 10 órára hívtak össze, a szüneteltető kormányrendelet folytán már nem tartották meg.

— Zászlós István szobrászművész földink, a budapesti bencés gimnázium rajztanára, akit súlyos lábbetegséggel Svájcban gyógykezelték és sikeresen megoperáltak, nyolchónapi távollét után, hazaérkezett Győrbe. Amíg Budapesten a tanév meg nem kezdődik, a kiváló szobrászművész itthon marad.

— Esküvő. Kemmer László és Vizi Ilona ma délután 4 órakor esküsznek örök hűséget egymásnak a sokorópáti templomban.

— „General” Tóth áll. eng. sofőriskolában a tanítás f. hó 11-én megkezdődik. Szent István út 39.

— Hadigondozottak figyelmébe! Czeizer Lajos III. j. o. hadirokkant meghalt. Felkérjük hadigondozottainkat, hogy f. hó 10-én délután 5 órakor a városi újtemetőben lévő temetésén megjelenni szíveskedjenek. A HONSZ elnöksége.

Vetőmag csávázás

Mindig nagyfontosságú volt gabona-termésünk biztosítása céljából a vetőmag csávázása, de talán soha olyan jelentőséggel nem bírt, mint ma a háború ötödik évében. Hazánkban még mindig nem kerüli a földbe a vetőmag teljes egészében csávázottan. Különösen a kisgazda társadalom az, amelyik egyes vidékeken a csávázást illetően annak hasznát nem imerte fel. Több európai állam már bevezette a kötelező csávázást, ami a leghelyesebb is, mert így fokozatosan teljesen kiírthatók lesznek a különböző gabonafajtákon, jelentkező gabonabetegségeik.

Bár a különböző növényvédekezőszereknél az utóbbi években mutatkoztak hiányok csávázószerekben, a kereskedelem felkészült olyannyira, hogy a jelentkező igényeket ki fogja tudni elégíteni. Különösen a Magyar Mezőgazdák Szövetsége az, amelyik nagy áldozatok és sok munka árán biztosította a folyó évre is ABAVIT nevű csávázószerekből azt a mennyiséget, amellyel nemcsak régi vetőit tudja kielégíteni, hanem ABAVIT-ot eddig nem használt gazdák megrendeléseinek is eleget tud tenni.

Az önkormányzati hatóságok működését felfüggesztették

A hivatalos lapban megjelent rendelet kimondja, hogy a vármegyékben és törvényhatósági jogú városokban a törvényhatósági bizottságnak s a törvényhatósági kisgyűlésnek, megyei városokban, nagy- és kisközségekben pedig a képviselőtestületnek működése további intézkedésig szünetel. Azokban a törvényhatóságokban, amelyekre a különleges közigazgatási szabályok hatályát kiterjesztették, további intézkedésig a közigaz-

gatási bizottság és a közigazgatási bizottság albizottságainak a működése is szünetel. A szünetelési idő alatt a törvényhatósági bizottság és a törvényhatósági kisgyűlés hatásköre a törvényhatóság első tisztviselőjére, a közigazgatási bizottság és albizottságainak hatásköre főispánra, a községi képviselőtestület hatásköre megyei városokban a polgármesterre, nagy- és kisközségekben a főszolgabíróra száll át. A rendelet szeptember 7-én lépett életbe.

— Cérnautalványozás az ipartestületnél! Az ipartestület hivatala ezúton közli, hogy f. hó 11-én, 12-én és 13-án cérnautalványokat oszt a ruházóiparosság-nak. Nyomatékosan közli a hivatal, hogy a lábbelikészítők közül csak azok kaphatnak cérnát, akiknek gépük van, tehát a gépnélküli dolgozók ne is töltsék az idejüket azzal, hogy cérnát jönnek, mert kifejezetten csak a gépekkel dolgozók kaphatnak utalványt.

Saját prima anyagunkból gumiragasztó még kapható
RECORD gumijavító
Szél utca 1 sz.

— Rekord mandulatermés a Balaton mellett. Az idei mandulatermés feltűnően jó eredményt hoz a Balaton melletti északi hegyvidéken, ahol nagyon kedvező a talajt. Ugyancsak jó a diótermés is, a szőlő azonban közepesen aluli lesz, a csökkentett mennyiségű permetezőanyag miatt.

— Meghívó a győri német lektorátus október 2-án újból megnyíló nyelvtanfolyamaira. Beiratkozás: szeptember 15-től kezdve hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken 17—20 óra között. Tandíj nincs, beiratási díj 12 pengő. A tanfolyam befejezésekor a hallgatók vizsgáznak és a müncheni Német Akadémiától kapják meg a bizonyítványt. Dr. phil. Heinz Gaessner, a lektorátus vezetője.

— ANYAKÖNYVI HIREK. Házassá-landók: Varga László és Varga Ilona, Jani Mihály és Demeter Ilona, Vörös Lajos és Vistritz Erzsébet. — Házasságot kötöttek: Tibold József és Tükner Margit, Meszlényi Károly és Szigeti Ilona, Németh Dezső Géza és Kárikó Gyöngyike Zita Mária, Simon Kálmán és Sütőri Erzsébet Katalin, Horváth Károly és Aranyos Aranka, Ambrus Lajos és Szabó Gizella, Mogyorósy Sándor Ferenc és Hiba Erzsébet, ifj. Horváth György és Horváth Irén, Szabó László és Kurheja Margit, Heyszl Gyula és Csáktornyai Anna, Kummer László és Vizi Ilona, Barabás Lajos és Schwarz Erzsébet.

— Elhaláloztak: Kuravý Erzsébet 20 éves, Gyurics Zsuzsanna 3 hónapos, Németh Győző Mihály 53 éves, Németh Pál 80 éves, öz. Molnár Józsefné szül. Nagy Mária 78 éves, Csikirió Seregelly 31 éves, Androvics Pál 2 hónapos, Illés Éva 2 hónapos, Kovács Károly 31 éves, Horváth Péter 41 éves, Tujer János 48 éves, Józsi Vince 1 napos, Józsi János 1 napos, Polgár Tivadar 3 éves, öz. Mezei Sándorné szül. Hajdár Erzsébet 73 éves, Kovács János 67 éves, öz. Tóth Mihályné szül. Glavanyics Teréz 77 éves, Csontos József 45 éves, Kapronczai Blanka 3 napos, Balogh István 37 éves, Tiffinger Alajosné szül. Nagy Éva 47 éves. — Született az elmúlt héten 11 fiú és 7 leánygyermek.

OLANGAZ
Dr. ANYOS okl. vegyész-mérnök, Megyeihas. n. 20. — Telefon: 12. — Gáskavarás és helytelenítés.

— A győri óvóhelyek és a vidéki kö-zönség. Horváth György vidéki előfi-zetőknek üzenjük: Minden nyilvános óvóhely mindenkinek rendelkezésére áll. Nincsenek Győrött úri és nem úri, urak-nak és egyszerűbb embereknek külön-külön fenntartott nyilvános óvóhelyek. Ilyenek nincsenek sehol az országban. Az óvóhelyek közönsége, úgy mondhat-nánk törzsközönsége állandóan a meg-szokott óvóhelyre jár. Az óvóhelyek pa-rancsnokai, éppen azért, hogy az életve-széles túlszűfoltást elkerüljék, több helyen jegyeket adtak ki az állandó „la-kóknak”, mert kétszázszemélyes óvó-helyre nem szabad beengedni három-négyszáz embert. Ha a romok eltemet-nék a bejáratokat, akkor az ilyen zsu-folt helyen mindenki megfulladna leve-gőhiány miatt. A vidékről Győrbe jö-vők azonban a nyilvános óvóhelyeken el-helyezkedhetnek, mert néhány embert be tud fogadni minden nyilvános óvó-hely. Lehet, hogy Ön ott próbálkozott, ahol már megtelt a megengedhető lét-szám: Sajnos ez előfordul. De ilyen eset-ben igazolja, hogy vidéki, bizonyosan beengedik, mert egy ember mindenütt elfér még. Hogy az óvóhelyen, ahol me-nedéket talált, nagy lármát volt és a pa-rancsnok nem tudott rendet csinálni, ez baj. Sajnos ezen mi nem tudunk segí-teni. Az erélytelen parancsnokot le kell váltani, a fegyelmetlen vendéget pedig ki kell tiltani az óvóhelyről — persze csak a riadó után a további riadókra. A parancsnoknak van hatásköre erre.

Győr szab. kir. város polgármestere,
10.060—1944. pm. sz.

HIRDETMÉNY

Az új gyalogsági laktanya terüle-tének bővítése céljára szükséges te-rületek kisajátítása ügyében a vá-ros közigazgatási bizottságának ki-sajátítási albizottsága f. évi szept-tember hó 26. napjának délelőtt 9 órájkor tárgyalást tart. A kisajá-títási összeírás és terv az 1831. évi XLI. t.-c. 34. §-a értelmében 15 na-pon keresztül a város helyettespol-gármesteri hivatalában betekint-hető.

Győr, 1944. évi szeptember 7.

Polgármester nevében:
Dr. Horváth József s. k.
tanácsnok.
—oOo—

HIRDETMÉNY

Közhírré teszem, hogy Győr szab. kir. város területén a nyílt áru-sítási üzletek nyitási és zárási idő-pontját a korábban hozott rendelkezésemtől eltérően 1944. IX. hó 11-től az 1942. évi 6. t.-c. 2. §-ban kapott felhatalmazás alapján to-vábbi rendelkezésig reggel 7 órától déli 12 óráig és d. u. 15 órától 18 óráig állapítom meg, szombaton egyfolytában reggel 7 órától d. u. 14 óráig terjedő időpontban kell nyitvatartani a nyílt árusítási üzle-tek.

A sorozatosan megismétlődő légi-riadók miatt a jelenlegi árusítási idő egy része kihasználatlanul ma-rad, illetve a vásárló közönségnek lényegesen kevesebb idő áll a vásá-rlás rendelkezésére.

Figyelemmel a közérdekre, a Ke-rületi Kereskedelmi és Iparkamara szakvéleménye alapján állapítottam meg a nyílt árusítási üzletek nyi-tási és zárási időpontját a koráb-ban adott rendelkezésemtől eltérően: Győr, 1944. évi szeptember hó 9.

Polgármester. j

ERZSÉBET filmszínház

Szállítási nehézségek miatt a hirdetett filmünk nem érkezett meg. Helyette

**A KIRÁLY
FUTÁRJA**

CIMŰ FILMET VETÍTJÜK!

Előadások kezdete vasárnap 1/13, 4, 7/16, 1/8, hétköznap 1/8, 1/6 és 1/8 órakor.

ÚJ FILM

— Makkhetes. Az Aranykert film-színház szeptember 15-ig tűzte műsorára a „Makkhetes” című filmet. Valóban érdemes ez a film arra, hogy ilyen sokáig műsoron szerepeljen. Néhány órára kiragadja a közönséget a mai idők szomorú hangulatából. Ötletes, mulatságos, mindvégig nevetető ez a vígjáték. Mednyánszky Ági, v. Benkő, Vaszary, Maklári, Pethes és Mihályi kitűnő művészetükkel elsőrangú, természetes humorukkal teljesen lekötik a nézőközönség figyelmét. (g-p.)

A GyAC

Merkeiben még teljes a bizonytalanság az összeállítást illetően. Sok függ attól, Peitl játszhat-e és hogy a lábbadozók merik-e vállalni a játékot. Tudja a vezetőség, hogy minden pontra szükség van, ennek megfelelően és a megszorított körülményekhez illő legjobb csapatot veszik fel a harcot a Perutz ellen. van a legrosszabb helyzetben, a legjobb játékosai nélkül kénytelen kiállni. Szolgálati beosztások sok játékost elszólítanak, a fiatalok pedig még kellő rutinnal nem rendelkeznek. Az előjelek szerint az újjvárosi piros-fehérek erősen tartalékos csapattal is lelkesen akárnak harcolni és megzerelnék nehezíteni a KAC győzelmét.

Leventék jelentkezése

A levente foglalkozások szept. 1-én megkezdődtek, ezért a parancsnokság felszólítja mindazokat a szülőket, akiknek fia az 1932. évben született és mindeztideig levente foglalkozáson nem vett részt, hogy beosztásuk végett f. hó 10-ig, a délelőtti órákban a parancsnokságon, (Apáczka u. 15 sz., II. emelet) jelenjenek meg.

— Juhász kupa. Pénteken játszották le harmadszor a Juhász kupa döntőt a győri ETO pályán. A mérkőzés ezúttal is döntetlenül végződött. Szombathely—Győr 0:0. A Juhász serleget sorsolás útján a szombathelyi csapat kapta.

— Vasárnapi sportműsor. Mura—Kühne, GyAC—Perutz, Kerület—KAC, KFC—ETO, SzFC—SVSE, SFAC—Haladás, TSC—M. ZsE. — Mővári LE—GyAC II., Kerület II.—Kühne II., Hegyeshalom—UTE, Hubertus—DAC, RTE—ETO II.

— Levente hírközpontokat állítottak fel. A megújult leventeintézmény egyik alkotása a sajtóhírszolgálat a propagandaszervezése. Most újabb 2 rendelet értelmében minden hadtest székhelyén és Ungváron a Levente Hírközpontnak kiemeltséggel kell felállítania. A Hírközpont keretében sajtóbizottság működik, ez gyűjti a leventehíreket. Minden járási székhelyen lesz a jövőben egy „Járási Levente Sajtóintéző” aki a Háromtagú Sajtóbizottság segítségével híreket szerez és jelentéseket gyűjt.

Mindenemű
CÍANOZÁST
garanciával vállal
az **Első Győri Cianozó Vállalat**
Domb u. 7. Tel: 16—17.

Apróhirdetés

ALKALMAZÁS

Jólfőző szakácsnő és egy mindenestű lány felvétetik. Cím a kiadóban. 4046

Fiatalkereskedősegédet felvesznek. Cím a kiadóban. 4051

! FIGYELEM!

Újabb szállításra előjegyzést

a minisztérium által engedélyezett és jóváhagyott

3000 üzemórás savmentes légóttalmi pince világító lámpákra cégem még felvesz.

Szives bemutatással és felvilágosítással rendelkezésére állok a nagyrabecsült vevőkörömnek

„ORIENT” Villamossági és Műszaki Vállalat

Győrött, Kazinczy-utca 20. szám.

Egy jólfőző szakácsnő elhelyezkedne helyben, vagy vidéken. Cím a kiadóban.

Segéd lányt, tanuló lányt, vagy lányt felvesz. Harvich Ernő fodrász, Parkas Mátyás utca 15.

Konyhalányt azonnal felvesz Honvéd csapatkórház. 4050

Villany és rádiószerező inast felvesznek. Hid u. 6. 4057

Munkáslányokat és kezdő irodakísaszonny felveszünk. Munkás u. 8 sz. 4018

Politurózó és egy asztalos felvétetik. Árpád út 45., bútorgyártó. 3997

Fényképnagyításhoz nagy keresetre kezdő nők is felvétetnek. Metzker, Szent Erzsébet telep 87. 4076

Okleveles tanítónőt keres uradalmi iskola részére oszthelypusztai gazdaság. Cím: Posta Győr 2. 4081

Fehér- és ágynemű javítást házban vállalkoz. Cím a kiadóban. 4087

Segítő kovácsnak uradalomba, vagy konvencióknak elmennék. Soós Péter Pál Győrság. 4090

Csapatot keresek jó fizetéssel, teljes ellátással. Cím a kiadóban. 4094

Nőifodrászsegédet, vagy segédnőt azonnali belépésre felvesznek. Kovács Árpád, Kazinczy u. 18. 4095

Perfekt német levelezésben, könyvelésben jártas férfi, állást vállal. Posta-fiók 16. 4098

Két hetes segédet azonnali belépésre alkalmazzunk. Hittner Imre, Erzsébet királyné u. 107. 4099

A Mentőállomás ápolói szolgálatra ügyes fiatalembert keres. 4104

Több évi gyakorlattal bíró gépkocsivezető állást keres, (esetleg traktorra szántani). Címeket a kiadóba kér. 4031

Kútkotrót keresek. Cím a kiadóban. 4106

Diáklányt elhelyeznék jobb családhoz lakás és kosztra. Címeket a kiadóba kérek. 4110

Ügyes varrónőt és szemfelszedőnőt (lehet kezdő is) felvesz Victória kötőde. Czuczor G. u. 7. 4112

LAKÁS-HÁZ

Kibombázott nyugdíjas özvegy egy szoba konyhás lakást keres. Cím a kiadóban. 4086

Szépen bútorozott szoba fürdőszobával, ágyneművel, magányos úriembernek kiadó. Szent Imre hg. u. 76. 4077

Középkori házmeztart keresek bevérosi szoba.konyhás lakásért. Érdeklődni lehet hétfőn. Ujvilág u. 23 szám. 4102

Elcserezném nádorvárosi kertes, háromszobás, összkomfortos lakásomat belvárosi régióhárom szobás hasonló lakással. Címeket a kiadóba kérem „Lakásescere” jellegre, folyó hó 12 ig.

Magányos hölgynek, vagy iskolás lánynak bútorozott szoba kiadó, ágynemű nélkül. Cím a kiadóban. 4105

Kétszobás lakás azonnal kiadó. Ugyanott eladó egy leánykereskedelmista kötet. Cím a kiadóban. 3938

Kétszobás bútorozott lakásomat kiadnám fürdőszobával. Cím a kiadóban. 4113

ADÁS-VÉTEL

Ujburgonya eladó. 100 kg-on felüli tételeket házhoz szállítok. Bános Sándor, Batthyány tér 6. 3964

Eladó két jól fejlett 2 és fél éves magyar herélt csikó, két 4 éves vöröstarka tinó, egy mustaló. Bőnyréta, Orovesz Pál. 4021

Női és férfi magyaros ruhát kölcsönöz Övári Béláné. Nappali: Deák u. 11. 6 óra után: Szél u. 16.

Két drb. új klarinet: esz. b. hangu, ezüstbilleentyűkkel és egy 80 basszusos új tangóharmónika eladó. Cím a kiadóban. 4063

Három drb. tűzhely eladó. Szent Rókus u. 13, Sziget. Ugyanott tizedes mérleget veszünk. 4073

Sarju-széna eladó. Vitéz u. 15, Szabadhegy. 4074

Mély gyermekkosci, gyermekágy és babakelengye eladó. Rozália u. 16/b. Érdeklődni lehet délután 2—6-ig. 4075

Eladó egy új szövőgép és egy nagy Singer varrógép, Kossuth L. u. 28. 4078

Tiszti extra öltöny eladó. Tüzér u. 51. Szabadhegy. 4079

Egy Csepel motorkerékpár jó gumikkal eladó. Csemesz-puszt, Csemez Péter. 4080

Egy jókarban lévő férfi kerékpár eladó. Kálvária u. 43/a., I. em. 5. 4082

Taliga kocsi eladó. Kút u. 6. 4083

Egy kerékpár eladó. Kossuth L. u. 13. 4084

Eladó egy pár tisztácsizma. Győrvári Lajos cipészmeister, Wenzes Jenő út 7. 4085

Vennék 3 és 6 éves gyermek részére jókarban lévő írha bundát. Címét kérem leadni a kiadóba. 4088

Két 8 hónapos süldő eladó. Pápai u. 11 sz. 4089

Egy kredenc, egy konyhaasztal és két konyhaszék olcsón eladó. Cím a kiadóban. 4091

Motorkerékpárt, vizsgázottat keresek megvételre. Cím a kiadóban. 4092

Kitűnő állapotban lévő elemista bőrtáskát elcsereznék egy pár 36-os fiú cipőért. Cím: Torkos u. 11/a. 4098

Nád eladó. Gyarmati Kálmán, Szalay Imre u. 14. 4096

Jó állapotban lévő kerékpár eladó. Megtekinthető délután 2—4-ig. Andrássy út 22. 4097

Egy mély gyermekkosci eladó. Szent Erzsébet telep 63. 4100

10.000 négyszögöl prima szántóföld, tanyaépülettel eladó, esetleg hasonló értékű győri, vagy győrvideki ingatlanra elcserelíhető. Cím a kiadóban. 4101

Szent László király u. 17 szám alatt egy szabó Singer varrógép eladó. 4103

Egy jókarban lévő kétszárnyas szén, vagy garage ajtót keresek. Címeket a kiadóba kérek. 4030

Egy jókarban lévő keményfa hálószoza bútor eladó. Győrszentiván, Lehel, Vezér u. 16 szám. 4038

Vennék egy betegelő kocsit. Címeket a kiadóba kérek. 4024

Kiadó 40 hold föld teljes felszereléssel, feles gazdálkodásra Ménfőcsanakon 7-es örháznál, autóbusszal. 4066

Teljesparátort (kisebbit, használtat) vennék. Címeket a kiadóba kérek. 4108

Eladó egy modern gyermek sportkosci. Köny 26 szám. 4109

Eladó egy íróasztal, vízi szelő, motor köpeny, inga óra és egy pár dupla ajtó. szárny. Rekord gumijavító, Szél u. 1. 4111

Jó állapotban lévő Underwood íródaírógép sürgősen eladó. Szalay Imre u. 12 sz. 4114

KÜLÖNFÉLE

Pokorny Margit az ének és zongoratanítást megkezdte. Jelentkezni lehet a lakásán: Jókai u. 2. délelőtt 10 órától délután 5 óráig. 3803

Ötvennyolc éves, nős, jó állagu öskeresztény nyugállományu csendőrtiszt helyettség elhelyezkedne októberre mező, vagy erdőgazdaságba irnok, vagy hasonló bizalmi állásba. Győr, Veszprém, vagy Komárom megyébe. Ajánlatot „Jé író és számoló” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4000

Elveszett a vasúti arcképes igazolványom. A becsületes megtaláló adja le a rendőrségre. 4107

GYŐRI NEMZETI HÍRLAP

politikai napilap.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal, nyomda, Győr, Tisza István-tér 6. szám.
Szerkesztőségi telefon: 14—50.
Kiadóhivatali telefon: 808.

Szerkesztésért felel:
POHARNOK JENŐ
főszerkesztő.

Felelős kiadó:
LISZY LAJOS
szerkesztő, kiadóhivatali igazgató.

Szerkesztő:
Dr. GERŐ LÁSZLÓ.

Kiadja: Győri Sajtó és Lapkiadó vállalat Kft.

A Győri Nemzeti Hírlap előfizetési ára egy hónapra 5.20, negyedévre 15, évre 30 pengő.

Pázsifűmag, metszőollók, ágfűrészek
SANDORI NÁNDOR és FIA
vaskereskedésben Győr, Baross ut 31.
Álaptíva: 1860. Telefon: 58.